DIAGNOSI

DE LA CARTA EUROPEA DE TURISME SOSTENIBLE AL

PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX

2017 – 2021

28 de novembre de 2016

:

Fotografies de la portada:

1. Diputació de Barcelona. *Paisatge d'interior del Massís del Garraf.*
2. Facebook Olèrdola la Ciutat Perduda. Publicació del 27.07.2016. *Conjunt monumental d'Olèrdola*.
3. Facebook del Parc del Garraf. Publicació del 21.10.2016 *Voluntariat de restauració de murs de pedra seca a Can Grau*
4. Sofia Paricio, *Sessió del Fòrum Permanent al Castell de Castelldefels, 21.14.2016.*
5. Diputació de Barcelona. *Itinerari del Parc del Garraf.*

DIAGNOSI

DE LA CARTA EUROPEA DE TURISME SOSTENIBLE AL

PARCS DEL GARRAF, OLÈRDOLA I FOIX

2017 – 2021

Elaborat entre els mesos de juny del 2015 i novembre del 2016 pel Grup de Treball i el Fòrum Permanent de la CETS als Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix.

Document preparat per ser imprès a doble pàgina

0 INTRODUCCIÓ A L'ÀMBIT D'ACTUACIÓ DE LA CETS ……..1

0.1 Espais protegits de l'àmbit CETS 1

0.2 Marc normatiu vigent i ens de gestió 10

0.3 Àmbit d'actuació de la CETS i superfícies 12

0.4 Població i activitat econòmica turística 14

0.4.1 Règim de la propietat del sòl 17

1 PROTEGIR EL PAISATGE, LA BIODIVERSITAT I EL PATRIMONI NATURAL…….....……18

1.1 Marc regulador de la protecció dels valors naturals i culturals .....…18

1.2 Control de l'emplaçament i l'estil dels nous complexos turístics ...….....20

1.3 Creació i implementació d'un pla de gestió de visitants en espais fràgils ……22

2 CONTRIBUCIÓ DE L'ACTIVITAT TURÍSTICA A LA CONSERVACIÓ ……....24

2.1 Foment de la contribució dels visitants i la indústria turística a la conservació 24

2.2 Contribució dels beneficis econòmics del turisme en la conservació 26

2.3 Creació de mecanismes per tal que l'activitat turística ajudi a conservar el patrimoni natural i cultural..... ……28

3 REDUCCIÓ DE L'EMPREMTA DE CARBONI, DE LA CONTAMINACIÓ I DELS RESIDUS.....……30

3.1 Treball conjunt amb les empreses turístiques per millorar la gestió ambiental 30

3.2 Promoció de l'ús del transport públic i de transports no contaminants.. ……31

4 QUALITAT I EXPERIÈNCIA TURÍSTICA ……35

4.1 Facilitar l'accés a l'espai protegit, incorporant mesures de seguretat i gestió de riscos 35

4.2 Millora d ela qualitat de les infraestructures i serveis turístics públics i privats.…….....…37

4.3 Oferta de serveis turístics que permetin una descoberta i interpretació dels valors del territori.....39

4.4 Oferta de serveis i informació per a persones amb necessitats especials…....42

5 COMUNICACIÓ EFICAÇ DELS VALORS DEL TERRITORI ……..…44

5.1 Promoció responsable i fidedigne de l'espai protegit 44

5.2 Informació i interpretació de qualitat als visitants 47

5.3 Processos per garantir que altres entitats proporcionen informació adequada50

5.4 Oferta de serveis d'informació i interpretació específica per joves, escolars i estudiants. …….....….....51

6 PARTICIPACIÓ, COHESIÓ SOCIAL I COMUNICACIÓ DE LA CETS ……53

6.1 Facilitar sistemes de prevenció de conflictes amb la població local…..……53

6.2 Comunicació i implicació entre empreses, espais protegits i visitants……57

6.3 Visibilització de la CETS 58

7 IMPACTE ECONÒMIC DEL TURISME.…….....…60

7.1 Promoció de la compra de productes locals 60

7.2 Suport a les empreses turístiques: viabilitat econòmica i contractació local.....62

8 FORMACIÓ EN TURISME I SOSTENIBILITAT EN L'ÀMBIT CETS. …….....63

8.1 Formació en turisme …….....63

8.2 Formació en turisme sostenible.....…….....64

9 SEGUIMENT DELS IMPACTES DEL TURISME …….....66

9.1 Seguiment del nombre de visitants, característiques, despesa i satisfacció …66

9.2 Seguiment del sector turístic i de les seves necessitats…….....70

9.3 Seguiment dels impactes del turisme en el medi ambient, l'economia i la població local.....70

0. INTRODUCCIÓ A L'ÀMBIT D'ACTUACIÓ DE LA CETS

0.1 Espais protegits de l'àmbit CETS

A Catalunya (Estat Espanyol), al sector Sud-oest de la Serralada litoral catalana s'hi ubiquen diferents espais d'espai interès natural i cultural compresos entre el tram final del riu Llobregat, la depressió del Penedès i el Mar Mediterrani.

És en aquest entorn, a la província de Barcelona, on s'hi ubiquen cinc espais d'especial protecció entorn dels quals s'ha definit un àmbit de treball per a la consecució d'un model de turisme sostenible:

- Parc del Garraf. Espai terrestre.
- Parc d'Olèrdola. Espai terrestre.
- Parc del Foix. Espai terrestre.
- Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf. Espai terrestre i marí.
- Espai Marí del Baix Llobregat – Garraf. Espai marí.

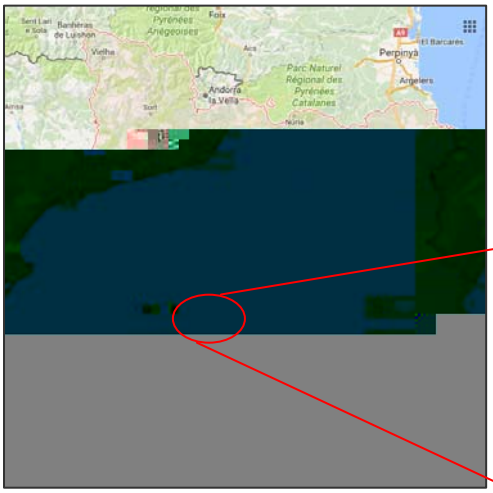

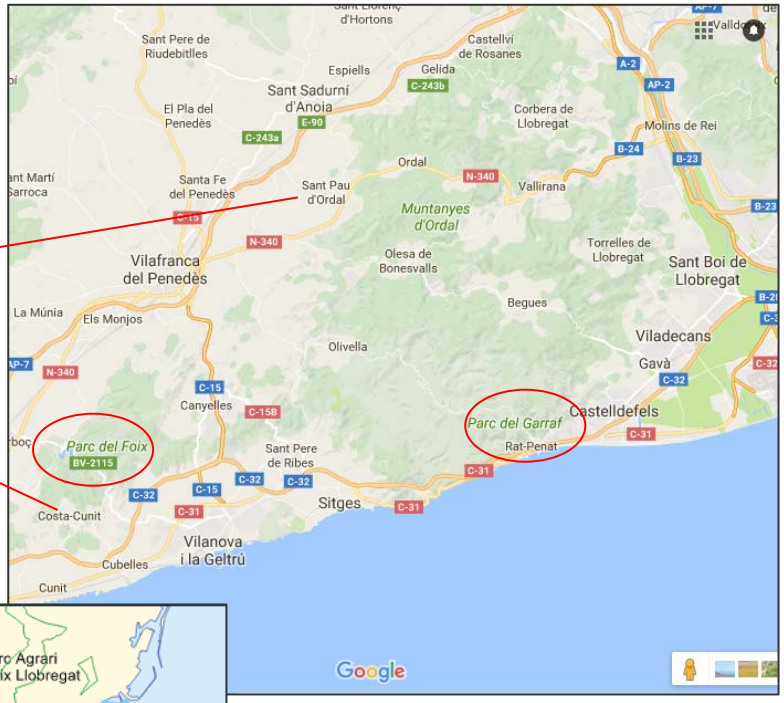

Font: Google maps

Font: "Mapa de l'Informador dels pacs del Garraf i l'Olèrdola". Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona

D'aquests 5 espais, 4 compten amb òrgans de gestió específics i 3 amb instruments normatius i de regulació que permeten la prevenció de desenvolupaments que podrien impactar negativament en la conservació dels seus valors. Concretament, els òrgans de gestió i instruments normatius són:

Espai protegit	Any de protecció	Ens de gestió	Marc normatiu i de gestió
Parc del Garraf	1986, a partir de l'aprovació del Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural del Garraf	Diputació de Barcelona, Xarxa de Parcs. Àrea de Territori i Sostenibilitat	Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural del Garraf. Revisió: any 2002 Pla d'ús Públic. Revisió: any 2009. Conjunt amb Olèrdola i Foix.
Parc d'Olèrdola	1992, a partir de l'aprovació del Pla especial d'ordenació del Parc Comarcal d'Olèrdola	Diputació de Barcelona, Xarxa de Parcs. Àrea de Territori i Sostenibilitat	Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural d'Olèrdola. Any 1997 Pla d'ús Públic. Revisió: any 2009. Conjunt amb Garraf i Foix.
Parc del Foix	1993, a partir de l'aprovació del Pla especial de l'embassament del Foix	Consorci del Parc del Foix. Gestió encarregada a la Diputació de Barcelona, Xarxa de Parcs	Pla Especial. Revisió: any 2012 Pla d'ús públic. Revisió: any 2009. Conjunt amb Garraf i Olèrdola.
Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf	El 22 de Novembre 2006, es constituí el Consorci dels Colls i Miralpeix	Consorci dels Colls i Miralpeix, Costa del Garraf	Lloc d'Importància Comunitària (LIC) i Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA), integrant de la Xarxa Natura 2000. Pla d'actuacions de Gestió Integrada de les zones costaneres del Garraf, 2007 i Pla d'Accions anual
Espai Marí del Baix Llobregat - Garraf	L'any 2006 es va crea la ZEPA Baix Llobregat - Garraf	--	Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA), integrant de la Xarxa Natura 2000.

L'àmbit CETS està integrat per tot el terme municipal dels municipis que aporten territori a un o més d'aquests 5 espais protegits tal com es mostra a continuació:

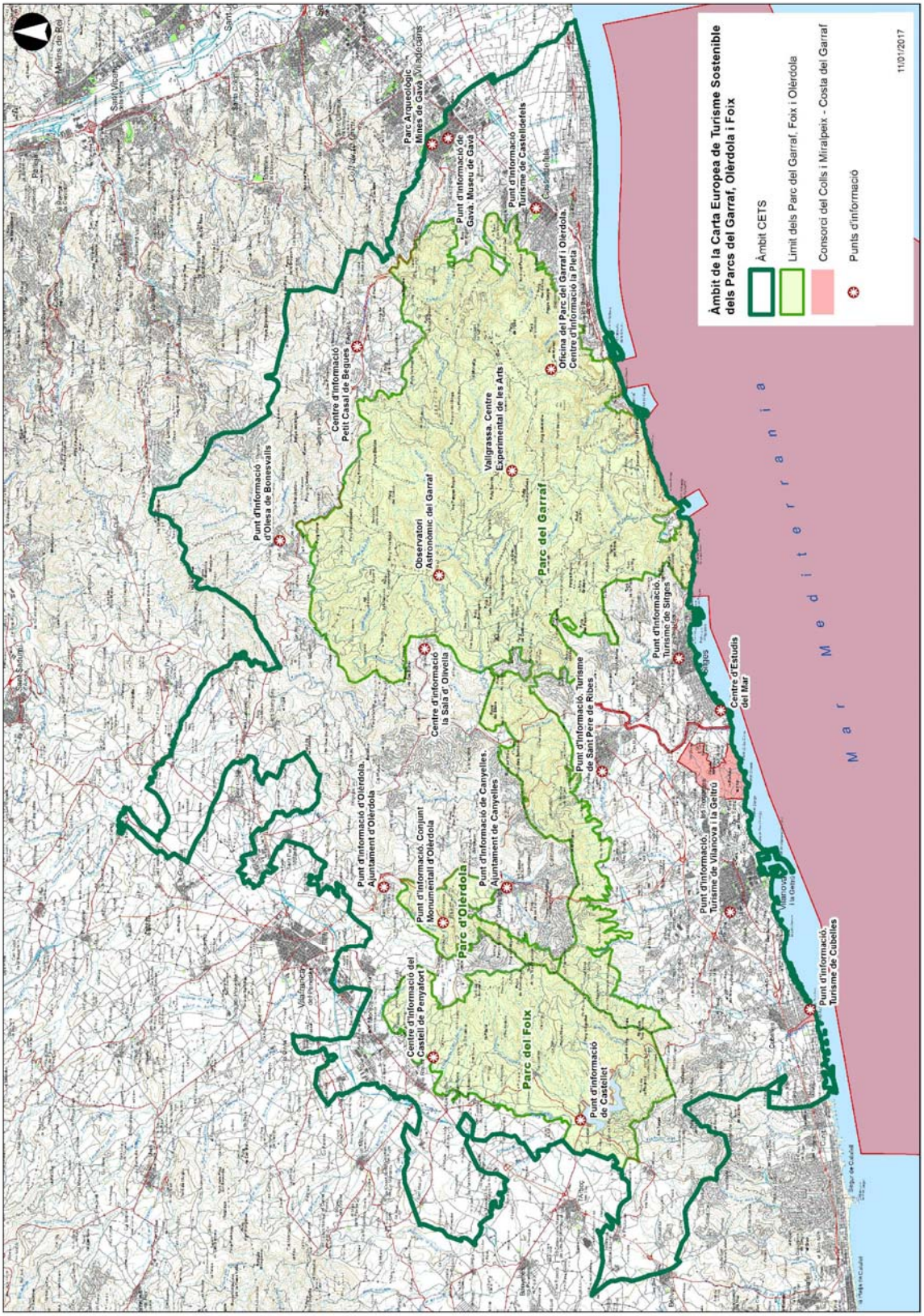

El Parc del Garraf:

El Parc del Garraf es troba entre les comarques del Baix Llobregat, l'Alt Penedès i el Garraf, al sector Sud-Oest de l'anomenada Serralada litoral catalana i com a part del Massís del Garraf. Els seus límits són la vall inferior del Llobregat, la mar Mediterrània i la depressió del Penedès. El Parc ocupa una extensió de 12.376,50 hectàrees. La situació costanera determina un clima típicament mediterrani: pluges a la primavera i la tardor, escasses però torrencials, i temperatures suaus; hiverns temperats i estius calorosos i eixuts.

El Parc del Garraf està format per dues grans unitats ben diferenciades geològicament: una, de roques calcàries, i dolomies i una petita banda de gresos vermellosos, a l'extrem oriental del parc. Per tant, gran part d'aquest espai protegit es caracteritza per un paisatge rocós i escarpat, de roques calcàries, les quals, en contacte amb l'aigua i l'aire, han proporcionat la formació de processos càrstics, és a dir, la creació d'un gran nombre de cavitats: dolines, embornals i avencs. Els pics més alts del Garraf són la Morella (594 m) i El Rascler (572 m).

La vegetació que caracteritza gran part del massís del Garraf és el matollar on dominen el garric i el llentiscle (*Pistacia lentiscus*) i on hi trobem també margalló, càrritx i altres espècies de procedència africana. La part més interior del massís està integrada per fragments d'alzinar (*Quercus ilex*) i pinedes de pi blanc la majoria dels quals han estat afectats pels incendis forestals i avui es troben en procés de regeneració. En els fondos o valls tancades hi trobem la vegetació típica de l'alzinar, com és la mateixa alzina, el boix, la roja, el lligabosc o el marfull.

Les dures condicions ambientals del massís de Garraf (gran insolació, manca d'aigua, escassa vegetació i relleu molt abrupte) ha propiciat l'existència d'una sèrie d'espècies de fauna adaptades a aquestes peculiars condicions. Com a ocells representatius podem esmentar: la merla roquera *Monticola saxatilis*), la merla blava (*Monticola solitarius*), el còlit negre (*Oenanthe leucura*) i el còlit ros (*Oenanthe hispanica*), l'hortolà (*Emberiza hortulana*), la cogullada fosca (*Galerida theklae*) i el trobat (*Anthus campestris*). A més, la inhospitalitat d'aquestes muntanyes ha permès que encara hi visquin algunes espècies que es troben en perill d'extinció com el falcó pelegrí (*Falco peregrinus*) i l'àliga perdiguera (*Aquila fasciata*). El vessant litoral del massís ofereix també una oportunitat als ocells marins que ha estat aprofitada recentment pels corbs maríns (*Phalacrocoracidae*).

La confluència d'ambients ecològics que es produeix al massís -transició entre l'alzinar i la màquia de garric i margalló- es reflecteix també en la fauna herpetològica (molt sensible a aquests canvis), de manera que podem trobar espècies de caràcter termòfil i procedència nordafricana com la serp de ferradura i l'escurçó ibèric, juntament amb altres de caràcter centreeuropeu com la salamandra i la noia. El gran desenvolupament del sistema càrstic ha

permès la formació d'una interessant vida cavernícola, allotjant espècies endèmiques úniques al món.

La baixa qualitat del sòl ha determinat que tant la ramaderia com l'agricultura no siguin pràctiques rendibles, per la qual cosa s'han abandonat quasi totalment. Actualment, és un espai molt poc poblat on ha proliferat diverses activitats que hi han produït un fort impacte (pedreres, camps de tir, abocador d'escombraries, etc.) incrementat a causa dels incendis forestals, del qual cal fer especial esment al de l'any 1994.

Al llarg del temps, però, el massís ha estat objecte d'un aprofitament variat per part de l'home, especialment durant el segle XVIII, quan s'inicia un notable auge de la població, acompanyat d'una gran expansió del conreu de la vinya i el blat. Aquesta tipologia d'activitats va comportar la construcció d'innombrables murs de pedra seca que s'estenen arreu del massís, petites barraques de vinya de planta circular i cúpula falsa de pedra seca i pletes destinades a tancar el ramat.

L'arquitectura de la masia i de l'activitat agrària és també representativa del Garraf, tant seguint la tipologia d'una gran casa vinculada sovint a l'explotació de la vinya (com can Marcer, mas Quadrell o can Grau) com la tipologia de masia relacionada amb la ramaderia de cabra, específica del Garraf, de dimensions molt reduïdes i voltada de tanques de pedra seca (com mas Maiol, el Carxol o Vallgrassa). Sovint, aquestes masies s'agrupen en petits nuclis de tres o quatre unitats (com Campdàsens o els Masets) o fins i tot com a petit poblet (com Jafre). Les poques cases que resten habitades deuen els seus recursos econòmics al cultiu de la vinya i el blat i a la cria d'animals amb petits excedents sobre el consum propi; majoritàriament, però, es tracta d'una activitat econòmica complementària.

En relació al patrimoni edificat, cal ressaltar quatre elements especialment significatius: el celler Güell i la Pleta, obres de l'arquitecte modernista Berenguer; l'hospital d'Olesa de Bonesvalls, un dels exemples més ben conservats de l'arquitectura hospitalària medieval, i el singular conjunt del palau de Plana Novella, al bell mig del Garraf.

El Parc d'Olèrdola:

El Parc d'Olèrdola, com el del Garraf, es troba entre les comarques del Baix Llobregat, l'Alt Penedès i el Garraf, al sector Sud-Oest de l'anomenada Serralada litoral catalana. Els seus límits són la vall inferior del Llobregat, la mar Mediterrània i la depressió del Penedès. Ocupa una petita extensió de 608 hectàrees integrada orogràficament en el propi Massís del Garraf. Es defineix entorn la Muntanya de Sant Miquel l'Olèrdola i es caracteritza, paisatgísticament, per un seguit de conreus, bosquines i màquies, essent el margalló l'arbust més remarcable.

El relleu és relativament suau però amb presència de penya-segats i cingleres i amb una plataforma rocosa central caracteritzada pel cultiu de la vinya que assoleix la seva màxima alçada al El Puig de l'Àliga (465 m).

La seva pertinença al Massís del Garraf li confereix unes característiques molt similars al Parc del Garraf en termes de flora i fauna.

El règim de pluges típicament mediterrani condiciona la vegetació del Parc, que per afrontar un període de sequera estival, presenta adaptacions per tal d'evitar pèrdues excessives d'aigua.

Si bé l'alzinar mediterrani i el seu sotabosc de matollar havia estat típic d'aquesta zona, actualment, hi és ben rar. Les activitats agrícoles i ramaderes al llarg dels segles i els incendis forestals d'aquestes últimes dècades han transformat el paisatge: la degradació de l'alzinar i la màquia ha portat a l'aparició d'arbusts llenyosos de fulla petita i dura que necessiten molta llum per al seu creixement i posterior desenvolupament. En són el garric (*Quercus coccifera*), el romaní *Rosmarinus officinalis*, el bruc d'hivern *Erica multiflora,* la gatosa (*Ulex parviflorus*) i diferents tipus d'estepa *Cistus sp* -espècies molt combustibles i, per tant, amb un perill d'incendi important-. Aquests arbusts ocupen les zones de sòl molt prim amb moltes pedres i on el bosc és impossible que s'hi pugui instal·lar. Per tant, són molt importants per a la protecció de les zones de major pendent on el gruix del sòl és mínim.

Actualment, els escassos boscos que es troben a la zona són bàsicament pinedes secundàries de pi blanc (*Pinus halepensis*).

L'ocupació humana de la Muntanya de Sant Miquel l'Olèrdola es remunta al 1800 aC, tot i que a partir d'ocupacions temporals, fins els inicis de l'edat del ferro (s. VIII aC) que pren una forma més estable i a partir del qual es comença a estructurar el que actualment coneixem com a Conjunt Històric d'Olèrdola.

És entorn aquest nucli d'Olèrdola que es van succeint les diferents etapes històriques fins el S. XII, quan es comença a abandonar aquest nucli enlairat i la població es trasllada a les planes del seu entorn.

El Parc del Foix:

El Parc del Foix està situat administrativament a la comarca de l'Alt Penedès i forma part, com els dos parcs descrits, del Massís del Garraf. Comprèn una superfície de 3.098 hectàrees i es troba clarament marcat per la presència de l'embassament del Foix i per la conca del propi riu Foix -una de les poques zones humides del Penedès-.

L'extensió de la conca del Foix és d'uns 312 km^2 i el seu eix principal, el riu Foix, té 48,7 km de longitud. És un riu típicament mediterrani i per tant presenta un règim torrencial: no transporta aigua regularment tot l'any. En general té un cabal exigu que s'incrementa amb les pluges amb uns màxims a la primavera i la tardor.

Des de fa uns anys, el riu Foix ha millorat la qualitat de les seves aigües i el nivell de les aigües de l'embassament s'ha mantingut alt, la qual cosa ha permès el creixement d'una vegetació típica d'aiguamoll i de ribera (boga, canyís, àlbers, etc.) i, de forma progressiva, s'hi ha anat establint una fauna molt variada. Ha millorat també la presència i qualitat del bosc de ribera.

La vegetació natural de la zona són el que s'anomena comunitats xeròfil·les i calcícoles, és a dir, d'indrets secs i calcaris.

La comunitat forestal de l'interior de la zona és l'alzinar amb marfull, actualment localitzat només als indrets més ombrívols. A la resta, ha estat substituït per pinedes esclarissades amb sotabosc arbustiu i per l'alzinar de carrasca. A causa de l'activitat ramadera i l'explotació forestal, el bosc en molts indrets ha estat substituït per brolles de romaní i bruc d'hivern i, a les zones obagues, per la pastura de jonça i fenàs.
El Parc del Foix disposa d'un ric patrimoni arquitectònic i històric vertebrat al voltant dels castells de Penyafort i de Castellet de gran importància estratègica durant l'Edat Mitjana.

La presència de l'aigua tant del riu Foix com de l'embassament és un factor essencial per al desenvolupament de les comunitats faunístiques, que constitueixen un dels elements singulars del Parc. Pel que fa a les aus, hi ha més de 150 espècies catalogades, i destaquem la presència d'ànecs collverd (*Anas platyrhynchos*), els xarxets (*Anas Crecca*), les polles d'aigua (*Gallinula chloropus*), bernats pescaires (*Ardea cinerea)* , martinets (*Egretta garzetta)* i blauets (*Alcedo atthis*). Hi trobem tot un seguit d'ocells insectívors com els corriols (*Charadrius*), els balquers (*Acrocephalus arundinaceus*) i els rossinyols (*Luscinia megarhynchos*). En èpoques de migració, tant el pantà com el riu Foix són espais utilitzats com a zona de repòs per espècies provinents del Nord d'Europa.

Del grup dels peixos, el més abundant és la carpa (*Cyprinus carpio*) i s'hi localitza també l'anguila (*Anguilla anguilla*) i la bagra (*Leuciscus cephalus*). També com a espècies faunístiques lligades al medi aquàtic cal citar la presència de tortugues d'aigua (*Trachemys Scripta*), diverses espècies de serps d'aigua, granotes, gripaus i salamandres (*Salamdra salamandra*).

El Foix ha jugat un paper important en diferents civilitzacions tal com ho mostren les pintures prehistòriques a l'abric de les Fonts de Segarrulls (al terme d'Olèrdola), el pas de la via entre

Tarraco a Barcino a l'època ibero-romana i els castells de Penyafort i Castellet, de gran valor estratègic, construïts a l'Edat Mitjana tot marcant la frontera entre cristians i musulmans.

D'època més recent són les masies i edificacions construïdes per a treballar productes del camp típicament mediterranis com l'oli, el blat i la vinya (el S.XVIII es va produir una gran especialització vitivinícola de la comarca) així com els camins ramaders per a la pràctica de la transhumància a la zona.

En el context de la greu crisi agrària i econòmica general del final del S.XIX sorgeix la idea de la construcció del pantà de Foix, una infraestructura que transformà decisivament l'agricultura de les poblacions més properes de la vinya a una activitat agrària de regadiu encara avui activa.

La vinya, tot i no ser una activitat econòmica principal del territori, és un element integrat dins del Parc ja que conforma en bona part el seu paisatge i que en els darrers anys ha anat en augment atès l'èxit creixent de la Denominació d'Origen Penedès.

Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf[1]:

Els Colls i Miralpeix és una àrea terrestre d'elevat valor natural que es troba inclosa dins l'espai catalogat com a Serres del Litoral Central, de més de 25.000 ha terrestres, que està constituït pel Massís del Garraf, les Serres d'Ordal, Olèrdola, el Foix, la seva desembocadura, la riera de Ribes i pròpiament els Colls i Miralpeix. És doncs aquest espai una continuació territorial dels tres Parcs fins ara descrits i inclosos en el Massís del Garraf.

Els espais de Xarxa Natura 200 de Les Serres del Litoral Central i les Costes del Garraf són gestionats pel Consorci Colls – Miralpeix, per això es presenten sempre com a unitat i sota el nom de "Colls i Miralpeix – Costes del Garraf":

[1] Aquestes dues zones ZEPA es presenten conjuntament atès que són gestionades per l'ens Consorci dels Colls Miralpeix – Costes del Garraf.

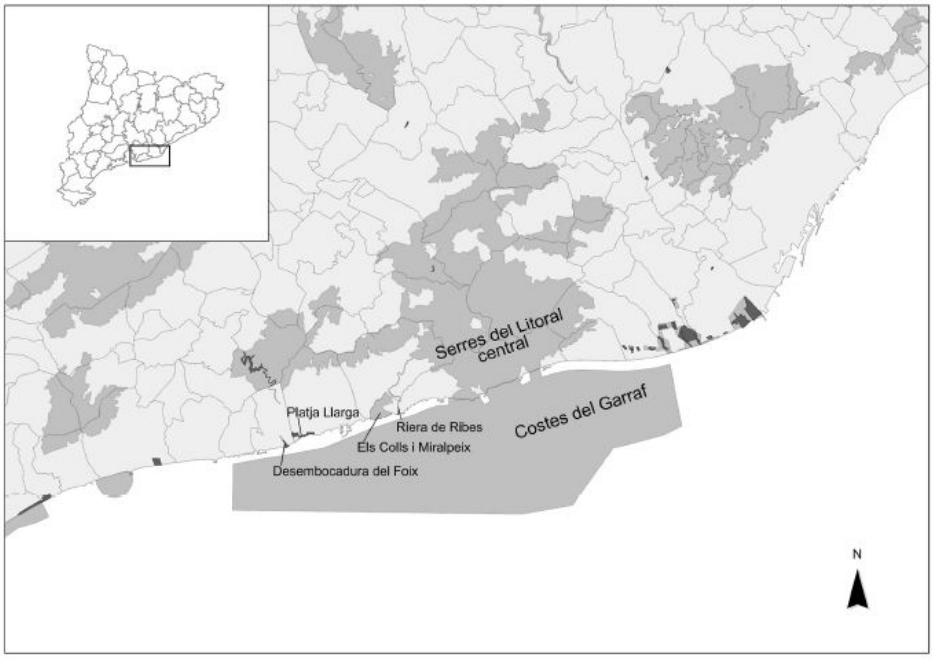

Font: Xarxa Natura 2000 gestionada pel Consorci Colls – Miralpeix. Cartografia facilitada pel propi Consorci.

L'espai Serres del Litoral Central és zona ZEPA (Zones d'Especial Protecció de les Aus) i, per tant, estan inclosos dins la figura de protecció del PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya).

Destaquen els valors dels espais forestals arran de mar amb garrigues (*Quercus coccifera*), brolles (formada per diverses espècies), pinedes i matollars. Així mateix, tant paisatgísticament com en termes de patrimoni geològic és important destacar la costa abrupta amb platges, cales, coves, esquerdes, falles, penya-segats (ex. Bufadors) així com els espais de dunes i canyissars o deltaics a la desembocadura del Foix.

La zona dels Colls i Miralpeix compten també amb espais agrícoles de vinyes i conreus herbacis i en termes de patrimoni cal fer esment als camins de ronda, senders i grans recorreguts, petits centres de culte com ermites i restes de patrimoni medieval com el Castell de Miralpeix.

Per altra banda, Costes del Garraf és format per 26.473,78 hectàrees d'espai marí és zona ZEPA, per tant, estan inclòs dins la figura de protecció del PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya).

La baldriga balear *(Puffinus mauretanicus)* juntament amb la baldriga cendrosa *(Calonectris diomedea),* la gavina corsa *(Larus audouinii)* i la gavina capnegra *(Larus melanocephalus)* són,

concretament, les espècies que han motivat la designació de l'Espai com a Zona ZEPA. La presència d'aquesta espècie també ha motivat que l'espai hagi rebut altres reconeixements provinents d'organitzacions no governamentals com l'*Important Bird Area* (IBA) "Aigües del Baix Llobregat –Garraf" per *BirdLife International.*
Costes del Garraf, es una àrea d'especial rellevància per a l'alimentació de les comunitats d'aus marines del Delta del Llobregat, del Delta de l'Ebre i és un àrea important per a les aus de descans en els períodes migratoris.

Els seus fons marins són majoritàriament sorrencs amb presència d'una comunitat de prats de posidònia (*Posidonia oceanica*), malmesos i en clara regressió i, amb menys representació, la Cymodocea nodosa. Aquestes espècies són d'una gran importància, ja que formen hàbitats que proporcionen refugi i zona de reproducció a una àmplia i variada comunitat faunística, que inclou tant invertebrats com peixos.

Espai Marí del Baix Llobregat – Garraf:
L'espai Marí del Baix Llobregat - Garraf és zona ZEPA (Zones d'Especial Protecció de les Aus) i, per tant, estan inclosos dins la figura de protecció del PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya).

L'espai s'extén per la franja marina situada mar endins de l'Espai Marí Costes del Garraf i comprèn també la zona costanera i primera franja litoral de municipis no inclosos en l'àmbit CETS.

La zona marina d'aquest espai ZEPA que limita amb l'Espai Marí Costes del Garraf actualment es troba mancat de gestió, mentre que un fragment de la seva part litoral es troba inclosa en l'espai protegit del Parc Agrari del Baix Llobregat (ubicat al nord de l'àmbit CETS i ja fora del Massís del Garraf).

0.2 Marc normatiu vigent i ens de gestió

El Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix:
El Parc del Garraf va ser creat l'any 1986, a partir de l'aprovació del Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural del Garraf. Aquesta figura de protecció s'empara en la normativa urbanística, essent així la seva categoria de protecció la de "parc" i no "parc natural" (figura reconeguda en la normativa de protecció del medi natural i la biodiversitat).

El Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural del Garraf opera com a norma interpretativa general per a l'establiment d'un règim de protecció i conservació del medi físic, el paisatge, els sistemes naturals i la diversitat biològica de l'espai natural del Garraf, compatible amb l'aprofitament sostenible dels seus recursos i l'activitat dels seus habitants, així

com l'ordenació de l'ús públic i el foment del coneixement i el respecte al medi, amb una atenció preferent a l'educació ambiental.

L'any 2002 el Pla especial va ser revisat. La principal modificació va ser: L'augment de les hectàrees totals del parc, degut a l'augment de la superfície dins del Parc del municipi de Sant Pere de Ribes, i la introducció d'una part de Vilanova i la Geltrú dins del Parc. El Pla especial del Garraf abasta una superfície de 12.376,50 hectàrees .

El Parc d'Olèrdola va ser creat l'any 1992 a partir de l'aprovació del Pla especial d'ordenació del Parc Comarcal d'Olèrdola. Com en el cas del parc del Garraf, la figura de protecció s'empara en la normativa urbanística.

L'any 1997 el Pla especial va ser revisat, comportant una ampliació del seu àmbit; actualment té una superfície de 608, 23 hectàrees.

El primer Pla especial de l'embassament del Foix va ser l'any 1993. Com en el cas dels dos parcs anterior, la figura de protecció s'empara en la normativa urbanística. En aquest cas, el pla va ser modificat l'any 2012 i actualment comprèn 3.150 hectàrees.

Si bé cadascun d'aquests tres parcs compta amb plans especials que delimiten el seu territori i el seu règim de protecció, la seva gestió es realitza, de manera coordinada, per part de la Diputació de Barcelona - Xarxa de Parcs Naturals, que gestiona un total de 12 espais protegits ubicats a la província de Barcelona.

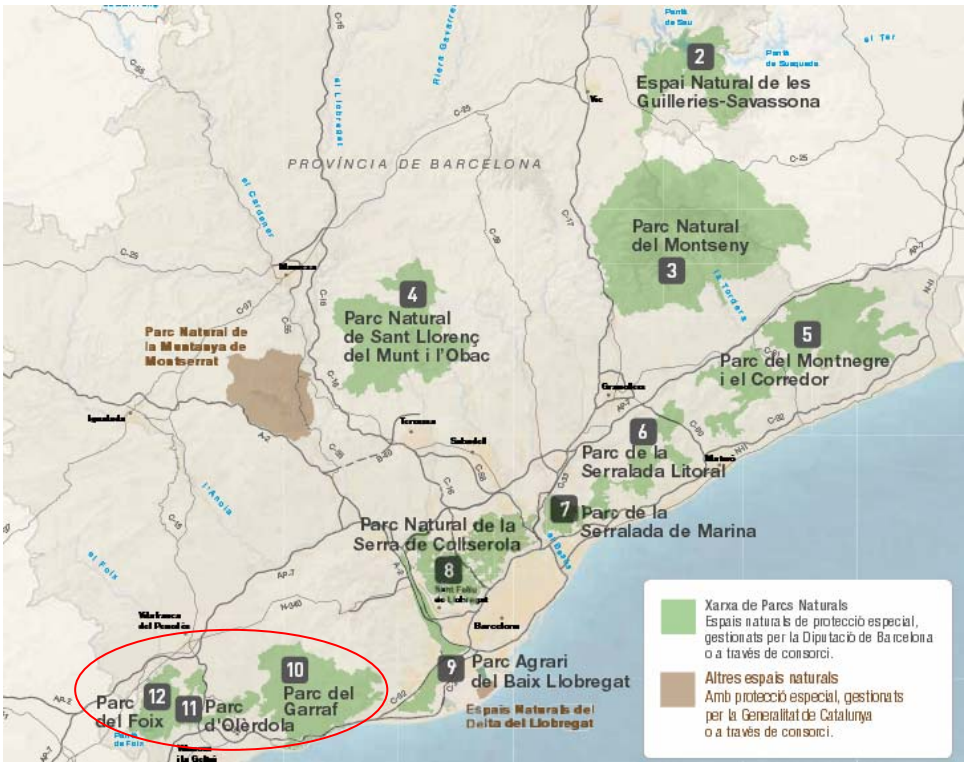

Font: "Desplegable de la Xarxa de Parcs Naturals". Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona

Cal esmentar que si bé la gestió dels Parcs del Garraf i de l'Olèrdola es realitzen directament des de la Xarxa de Parcs, en el cas del Parc del Foix la gestió correspon al Consorci del Parc del Foix que, al seu torn, encarrega la gestió a al Diputació de Barcelona.

El Consorci està format pels ajuntaments de Castellet i la Gornal, Santa Margarida i els Monjos, la Diputació de Barcelona i des del 2011 també la Fundació Abertis.

La confluència territorial d'aquests tres espais així com la continuïtat dels seus valors ambientals i culturals fa que els Parcs del Garraf, Olèrdola i del Foix comptin amb els següents instruments normatius i de gestió conjunta:

- El Pla de conservació del patrimoni natural i de la biodiversitat dels Parcs del Garraf, d'Olèrdola i del Foix. Eina per a la gestió del medi que té com a finalitat articular la gestió en els espais naturals, assegurant la preservació dels diferents elements d'interès per a la conservació i salvaguardar la biodiversitat. Consta d'una part de diagnosi i d'un programa de seguiment i recerca que proveeix d'eines per incrementar l'estat dels coneixements i detectar, al llarg del temps, possibles canvis o pertorbacions. Aprovació i vigència: 2016 - 2026
- Pla d'Ús Públic dels Parcs del Garraf, d'Olèrdola i del Foix. Instrument que serveixi per ordenar totes les activitats en el lleure que es desenvolupen dins el Parc, alhora que una eina per al desenvolupament socioeconòmic dels municipis que l'integren. L'ordenació es realitza a partir de la zonificació del Parc, de la determinació de tipologia d'activitats permeses en cadascuna d'aquestes zones i de la proposta d'actuacions a dur a terme per a la millora de l'ús públic. Aprovació i vigència: 2009 – 2014. actualment es troba pendent de revisió.

En el cas del Parc del Garraf, aquest compta també amb el següent pla:

- Pla de seguiment i control de paràmetres ecològics en el Parc del Garraf. Pla d'actuacions que té per objectiu detectar els canvis en el medi i/o en les espècies que hi habiten i, en aquells casos on sigui possible, determinar les causes d'aquests canvis. Aprovació i vigència: 1994 - actualitat

0.3 Àmbit d'actuació de la CETS i superfícies

L'àmbit d'actuació de la CETS es defineix entorn els municipis que aporten territori terrestre als 5 espais protegits llistats en l'apartat "0.1 Espais protegits de l'àmbit CETS" i que es distribueixen tal com es descriu a continuació:

- El Parc del Garraf ocupa un total de 12.376,5 ha i es distribueix entre 9 municipis pertanyents a les comarques de l'Alt Penedès, Garraf i Baix Llobregat. Aquests

municipis són: Avinyonet del Penedès, Begues, Castelldefels, Gavà, Olesa de Bonesvalls, Olivella, Sant Pere de Ribes, Sitges i Vilanova i la Geltrú.

- El Parc d'Olèrdola, amb una extensió de 608,23 ha, es distribueix entre els municipis d'Olèrdola i Canyelles, pertanyents a les comarques de l'Alt Penedès i Garraf, respectivament.
- El Parc del Foix té 2.900 ha i es localitza entre 2 municipis pertanyents a la comarca de l'Alt Penedès: Castellet i la Gornal i Santa Margarida i els Monjos.
- L'Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf compta amb espai terrestre i marí i una superfície de 2.900 ha. Comprèn terme territorial de municipis de la comarca del Garraf: Sitges, Vilanova i la Geltrú, Sant Pere de Ribes i Cubelles
- Espai Marí del Baix Llobregat – Garraf. Espai marí. L'espai s'estén per la franja marina situada mar endins de l'Espai Marí Costes del Garraf així com comprèn la zona costanera i primera franja litoral de municipis no inclosos en l'àmbit CETS.

En relació als municipis i superfícies que aporten tant a l'espai protegit com a l'àmbit CETS, es resumeixen a continuació:

Municipi	Sup.terme municipal (ha)	Sup. Pla especial (ha)	% municipi / Pla especial	Comarca
Parc del Garraf				
Avinyonet del Penedès	1.687,00	396,00	23,47	Alt Penedès
Olesa de Bonesvalls	1.850,00	720,00	38,92	Alt Penedès
Begues	6.277,00	2.949,50	46,99	Baix Llobregat
Castelldefels	62.104,00	187,00	0,30	Baix Llobregat
Gavà	45.190,00	949,20	2,10	Baix Llobregat
Olivella	3.343,00	2.194,00	65,63	Garraf
Sant Pere de Ribes	28.353,00	1.584,80	5,59	Garraf
Sitges	28.344,00	2.797,00	9,87	Garraf
Vilanova i la Geltrú	64.906,00	599,00	0,92	Garraf
Total Parc del Garraf	**242.054,00**	**12.376,50**		
Parc d'Olèrdola				
Canyelles	1.423,00	328,00	23,05	Garraf
Olèrdola	3.015,00	280,00	9,29	Alt Penedès
Total Parc d'Olèrdola	**4.438,00**	**608,00**		
Parc del Foix				
Castellet i la Gornal	4.749,91	2.261,00	47,60	Alt Penedès
Santa Margarida i els Monjos	1.711,90	837,00	48,89	Alt Penedès
Total Parc del Foix	**6.461,81**	**3.098,00**		
Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf				
Cubelles	1.350,00	sense dades	sense dades	Garraf
Sant Pere de Ribes	28.353,00	sense dades	sense dades	Garraf
Sitges	28.344,00	sense dades	sense dades	Garraf
Vilanova i la Geltrú	64.906,00	sense dades	sense dades	Garraf
Total	**122.953,00**	sense dades	sense dades	

Municipi	Sup.terme municipal (ha)	Sup. Pla especial (ha)	% municipi / Pla especial	Comarca
Espai Marí del Baix Llobregat - Garraf				
Sense terme terrestre en l'àmbit CETS				
TOTAL ÀMBIT CETS	**254.303,81**			

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT, any 2015, i de les memòries de gestió dels tres parcs, any 2014

0.4 Població i activitat econòmica turística

L'àmbit CETS està integrat per 14 municipis que pertanyen a tres comarques i que compten amb una població total de 269.834 habitants i una densitat de població de 106,11 habitants/ha. l'àmbit inclou municipis ben diversos tant en nombre d'habitants (1.652 habitants Avinyonet del Penedès i 65.684 Vilanova i la Geltrú) com en activitat econòmica i pes del turisme en la configuració d'aquesta activitat.

Municipi	Comarca	Població 2015	Població 2014 dins límit parc*	Densitat 2014 (h/Km²)	Terme municipal (ha)
Parc del Garraf					
Avinyonet del Penedès	Alt Penedès	1.652	0	97,93	1.687,00
Olesa de Bonesvalls	Alt Penedès	1.715	0	27,32	1.850,00
Begues	Baix Llobregat	6.670	0	106,26	6.277,00
Castelldefels	Baix Llobregat	63.891	0	102,88	62.104,00
Gavà	Baix Llobregat	46.405	0	102,69	45.190,00
Olivella	Garraf	3.569	7	106,76	3.343,00
Sant Pere de Ribes	Garraf	29.666	10	104,63	28.353,00
Sitges	Garraf	28.269	8	99,74	28.344,00
Vilanova i la Geltrú	Garraf	65.684	0	101,20	64.906,00
Total Parc del Garraf		**247.521**	**25**	**--**	**242.054,00**
Parc d'Olèrdola					
Canyelles	Garraf	4.375	0	307,45	1.423,00
Olèrdola	Alt Penedès	3.518	8	116,68	3.015,00
Total Parc d'Olèrdola		**7.893**	**8**	**--**	**4.438,00**
Castellet i la Gornal	Alt Penedès	2.212,00	200	46,57	4.749,91
Santa Margarida i els Monjos	Alt Penedès	7.332,00	150	428,30	1.711,90
Total Parc del Foix		**9.544,00**	**350**	**--**	**6.461,81**
Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf					
Cubelles	Garraf	14.420	Sense dades	1.068,15	1.350,00
Sant Pere de Ribes	Garraf	29.666		104,63	28.353,00
Sitges	Garraf	28.269		99,74	28.344,00

Municipi	Comarca	Població 2015	Població 2014 dins límit parc*	Densitat 2014 (h/Km²)	Terme municipal (ha)
Vilanova i la Geltrú	Garraf	65.684		101,20	64.906,00
Total		**138.039**		**--**	**122.953,00**
TOTAL ÀMBIT CETS		**269.834**	**383**	**106,11**	**254.303,81**

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'IDESCAT i de les memòries de gestió dels tres parcs referides a l'any 2014

En relació a la pertinença a les tres comarques, cal tenir present la seva dimensió, nombre municipis i nombre de municipis que integren l'àmbit CETS:

- Comarca del Garraf: 6 municipis, tots ells pertanyen a l'àmbit CETS.
- Comarca de l'Alt Penedès: 27 municipis, 5 dels quals pertanyen a l'àmbit CETS
- Comarca del Baix Llobregat: 30 municipis, dels quals 3 pertanyen a l'àmbit CETS.

En relació a l'activitat econòmica, es disposa de dades socioeconòmiqes per comarques; és significant analitzar el nombre de persones ocupades en el sector serveis, sector terciari, així com el percentatge d'aquest sector en l'economia de cada comarca:

	Ocupats registrats: serveis	
	Nombre	% comarcal
Garraf	26.004	80%
Alt Penedès	21.092	59%
Baix Llobregat	205.187	75%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'"Informe territorial de la província de Barcelona 2016" elaborat per Diputació de Barcelona i la Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

El caràcter terciari del Garraf es constata veient com el sector serveis aplega el 79,5% dels llocs de treball de la comarca, mentre que el 12,5% es localitzen a la indústria, el 7,7% a la construcció i el 0,3% a l'agricultura.

D'aquesta comarca, Vilanova i la Geltrú concentra la meitat (48,1%) dels llocs de treball, Sitges el 23,1% i Sant Pere de Ribes el 19,2%. Els altres tres municipis n'apleguen poc més del 9
L'Alt Penedès és la tercera comarca menys poblada de la província de Barcelona; la indústria aplega el 32,3% dels llocs de treball de la comarca, el doble que la mitjana de la província (14,7%). L'ocupació en els serveis (58,8%), en canvi, està molt per sota de la mitjana provincial (79,8%), mentre que l'ocupació a la construcció (6,5%) està sensiblement per sobre (5,1%). L'agricultura en reuneix el 2,3%, pes superior al 0,4% Provincial

Baix Llobregat és la tercera comarca més poblada de la província, La indústria aplega el 17,5% dels llocs de treball de la comarca, per sobre de la província (14,7%). L'ocupació en els serveis (75,1%), en canvi, està per sota de la mitjana provincial (79,8%), mentre que l'ocupació en la construcció (7,2%) supera la mitjana provincial (5,1%). L'agricultura reuneix el 0,2%, la meitat del 0,4% provincial.

El pes del turisme en el sector terciari es pot avaluar, entre d'altres paràmetres, a partir de l'anàlisi del nombre de places d'allotjament disponibles, una dada clarament vinculada a l'activitat turística. Aquestes dades es resumeixen a continuació:

Municipi	Hotels	Places hoteleres	Càmping	Places de càmping	Turisme rural	Places turisme rural	Total places
Parc del Garraf							
Avinyonet del Penedès	0	0	0	0	10	77	**77**
Olesa de Bonesvalls	0	0	0	0	3	22	**22**
Begues	1	16	0	0	0	0	**16**
Castelldefels	26	2.252	1	1.821	0	0	**4.073**
Gavà	2	254	1	1.221	0	0	**1.475**
Olivella	0	0	0	0	0	0	**0**
Sant Pere de Ribes	5	160	0	0	2	24	**184**
Sitges	46	4.782	2	2.238	0	0	**7.020**
Vilanova i la Geltrú	8	354	3	5.058	0	0	**5.412**
Total Parc del Garraf	**88**	**7.818**	**7**	**10.338**	**15**	**123**	**18.279**
Parc d'Olèrdola							
Canyelles	0	0	0	0	2	23	**23**
Olèrdola	1	112	0	0	4	23	**135**
Total Parc d'Olèrdola	**1**	**112**	**0**	**0**	**6**	**46**	**158**
Parc del Foix							
Castellet i la Gornal	0	0	0	0	5	38	**38**
Santa Margarida i els Monjos	2	58	0	0	0	0	**58**
Total Parc del Foix	**2**	**58**	**0**	**0**	**5**	**38**	**96**
Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf							
Cubelles	5	132	1	1.230	0	0	**1.362**
Sant Pere de Ribes	5	160	0	0	2	24	**184**
Sitges	46	4.782	2	2.238	0	0	**7.020**
Vilanova i la Geltrú	8	354	3	5.058	0	0	**5.412**
Total	**64**	0	0		**2**		**13.978**
Espai Marí del Baix Llobregat - Garraf							
Sense terme terrestre en l'àmbit CETS							
TOTAL ÀMBIT CETS	**96**	**8.120**	**8**	**11.568**	**26**	**207**	**19.737**

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de www.idescat.cat/emex referides a l'any 2015.

Tal com es veu en la taula, els municipis que ofereixen un major nombre de places d'allotjament són els municipis costaners i que van iniciar la seva activitat turística lligada al període vacacional d'estiu: Sitges, Vilanova i la Geltrú i Castelldefels, en aquest ordre. Són, a

més, places de tipus hoteler especialment a Sitges i a Castelldefels; Vilanova i la Geltrú, destaca també per oferir un gran nombre de places de càmping.

0.4.1 Règim de la propietat del sòl

La propietat del sòl de l'àmbit CETS i dels seus espais protegits és privada en un elevadíssim percentatge.

En el Parc del Garraf, el percentatge de propietat privada ascendeix al 77,7% del sòl, segons es descriu a continuació:

Parc del Garraf	%	Superfície (ha)
Pública Diputació de Barcelona	8,9	1.101,90
Propietat Generalitat de Catalunya	10,0	1.232,00
Ajuntament de Castelldefels	0,1	15,80
Ajuntament de Sant Pere de Ribes	1,2	149,40
Ajuntament de Gavà	0,3	40,00
Ajuntament de Barcelona	1,8	223,80
Privada	77,7	9.613,60
Total	**100**	**12.376,50**

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Memòria de Gestió dels Parcs del Garraf o d'Olèrdola, any 2014

Respecte el Parc del Foix, un 97,4 % del sòl és de titularitat privada, composta principalment per algunes grans finques forestals i per desenes de propietaris petits de parcel·les de superfície inferior a una hectàrea, sobretot a l'entorn de l'embassament. Només un 2,6% del sòl és de propietat municipal a Castellet i la Jornal.

Pel que fa al parc d'Olèrdola, no es disposa de dades detallades respecte el règim de propietat del sòl.

1 PROTEGIR EL PAISATGE, LA BIODIVERSITAT I EL PATRIMONI CULTURAL

1.1 Marc regulador de la protecció dels valors naturals i culturals

Tal com s'ha descrit, l'àmbit CETS es defineix entorn la presència de 5 espais protegits, 3 de terrestres, 1 que compta amb part marina i part terrestre i 1 de marí:

- Parc del Garraf
- Parc d'Olèrdola
- Parc del Foix
- Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf
- Espai Marí del Baix Llobregat - Garraf

D'aquests 5 espais, 4 compten amb òrgans de gestió i 3 amb instruments normatius i de regulació específics que permeten la prevenció de desenvolupaments que podrien impactar negativament en la conservació dels seus valors. Concretament, els òrgans de gestió i instruments normatius són:

Espai protegit	Ens de gestió	Marc normatiu i de gestió
Parc del Garraf	Diputació de Barcelona, Xarxa de Parcs	Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural del Garraf. Revisió: any 2002 Pla d'ús Públic. Revisió: any 2009. Conjunt amb Olèrdola i Foix.
Parc d'Olèrdola	Diputació de Barcelona, Xarxa de Parcs	Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural d'Olèrdola. Any 1998 Pla d'ús Públic. Revisió: any 2009. Conjunt amb Garraf i Foix.
Parc del Foix	Consorci del Parc del Foix. Gestió encarregada a la Diputació de Barcelona, Xarxa de Parcs	Pla Especial. Revisió: any 2012 Pla d'ús públic. Revisió: any 2009. Conjunt amb Garraf i Olèrdola.
Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf	Consorci dels Colls i Miralpeix, Costa del Garraf	Lloc d'Importància Comunitària (LIC) i Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA), integrant de la Xarxa Natura 2000. No compta amb instrument normatiu per a la seva gestió; compta amb Pla d'Accions anual*
Espai Marí del Baix Llobregat - Garraf	--	--

*El Centre d'Estudis del Mar va encarregar el "Projecte de proposta de gestió de l'espai xarxa natura 2000 Costes del Garraf" (2010).

Aquests instruments estableixen un marc de protecció tant dels valors naturals com dels culturals.

Pel que fa als plans especials dels tres parcs, els aspectes claus referits a la protecció que cal destacar són bàsicament dos:

- Establiment d'una zonificació de l'àmbit del pla especial i concreció de mesures específiques per a cada tipologia de zona o, en els dos darrers casos, d'infraestructures ubicades en diferents espais dels parcs:
    - Zona d'Interès Natural
    - Zona Agrícola
    - Zona d'Alt Interès Ecològic i Paisatgístic
    - Zona de Tractament Especial
    - Zona Subjecta a Ordenació Preexistent
    - Xarxa Bàsica de Vies i Camins
    - Xarxa Bàsica d'Equipaments
- Determinació de mesures específiques per a la protecció dels elements naturals i del paisatge: elements biològics i hidrogeològics, elements botànics, fauna, paisatge, ambient atmosfèric, etc.

Cal tenir present que en les memòries anuals dels tres espais protegits es publica un llistat exhaustiu de les normatives, de diferents rangs, que són d'aplicació en aquests àmbits.

Pel que fa a la prevenció de potencials impactes negatius fora dels espais protegits de l'àmbit CETS, els municipis compten amb diferents polítiques ambientals i instruments de gestió que pauten un seguiment de paràmetres ambientals.

En relació a les polítiques ambientals, són diversos els municipis que a inicis del 2000 van desenvolupar l'Agenda 21, full de ruta d'abast local que aborda com assolir la sostenibilitat ambiental, econòmica i social.

De manera més recent, 9 dels 14 municipis de l'àmbit CETS s'han adherit al Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses per donar resposta al triple objectiu 20-20-20 l'any 2020:

- Reduir més d'un 20% les emissions de gasos d'efecte hivernacle al 2020
- Incrementar l'eficiència energètica un 20%
- Incrementar el consum d'energies renovables un 20%

La pròpia metodologia del Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses determina que un cop realitzada l'adhesió a aquest pacte, cal que l'ens que s'hi hagi adherit lliuri, en el termini d'un any, un Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible (PAES). A continuació es detallen els municipis adherits i no adherits; en aquest segon cas, tots han lliurat el PAES:

Municipi	PAES
Sitges	√
Vilanova i la Geltrú	√
Avinyonet del Penedès	--
Begues	√
Castelldefels	√
Gavà	√
Olesa de Bonesvalls	--
Olivella	--
Sant Pere de Ribes	√
Olèrdola	√
Canyelles	√
Cubelles	--
Santa Margarida i els Monjos	√
Castellet i la Gornal	--

Actualment, aquest és el principal instrument que pauta el control ambiental als municipis de l'àmbit CETS –tot i que es limiti al vector energia-.

Complementàriament al marc regulador que estableix la planificació urbanística municipal i en relació a la protecció del paisatge, cal fer especial esment a les Cartes del Paisatge, instruments de concertació d'acords entre agents d'un territori per tal de promoure accions i estratègies de millora i valoració del paisatge, basades en el reconeixement del seu caràcter com a bé d'interès col·lectiu i en el seu valor dinamitzador de les economies i del desenvolupament local. En l'àmbit CETS, únicament es disposa de la Carta del Paisatge de l'Alt Penedès (any 2004) i es troba emmarcada en el Catàleg de la Regió Metropolitana de Barcelona.

1.2 Control de l'emplaçament i l'estil dels nous complexos turístics

Els instruments normatius llistats en l'apartat anterior recullen especificacions en relació als usos turístics en els límits inclosos en els tres parcs. Així, trobem les següents regulacions:

- Parc del Garraf: de manera general, es prohibeix tota nova edificació independent a l'àmbit del Pla Especial, que es considera saturat amb les edificacions tradicionals i les existents -edificades amb anterioritat al 29 de juliol de 1986-. Es permet la reconstrucció, rehabilitació i reforma de les edificacions existents així com la reconstrucció de les edificacions tradicionals, enrunades totalment o parcialment, incloses a l'epígraf Masies i Altres Construccions Residencials de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic que el propi Pla Especial preveu. De manera general, s'admeten totes les

activitats –amb informe preceptiu, si s'escau- de les activitats esportives, culturals, científiques i de lleure que no precisin instal·lacions fixes, la qual cosa no permetria la instal·lació de nous complexos turístics. En la Zona d'Interès Natural i en edificacions existents, s'admet agroturisme, restauració i serveis relacionats amb l'atenció de visitants (art. 43), que s'admeten també en la Xarxa Bàsica d'Equipaments (art. 76).

- Parc d'Olèrdola: de manera general, es prohibeix tota nova edificació independent a l'àmbit del Pla Especial, que es considera saturat amb les edificacions tradicionals i les existents -edificades amb anterioritat al febrer de 1992-. Es permet la reconstrucció, rehabilitació i reforma de les edificacions existents així com la reconstrucció de les edificacions tradicionals, enrunades totalment o parcialment, de les quals es pugui provar l'existència documentalment. De manera general, s'admeten totes les activitats –amb informe precepetiu, si s'escau- de les activitats esportives, culturals, científiques i de lleure que no precisin instal·lacions fixes, la qual cosa no permetria la instal·lació de nous complexos turístics (art. 25). En la Zona d'Interès Paisatgístic (art.44), en la Zona Agrícola (art. 48) i en la Xarxa Bàsica d'Equipaments (art. 58) s'admeten els usos científics, educatius, culturals, assistencials, recreatius i de lleure, comercial, administratius, serveis d'atenció al visitant, activitats d'agroturisme i restauració.
- Parc del Foix: la modificació del Pla Especial (any 2012) recull en el seu "Article 15. Usos i activitats incompatibles" els usos esportius i de lleure que puguin causar un perjudici a alteracions significatives en els sistemes naturals i la biodiversitat, nivells sonors alts, erosió del sòl o molèsties a la fauna silvestre protegida. Llista també com a usos incompatibles els complexos hotelers, recreatius i esportius (parcs recreatius, parcs aquàtics, zoològics, establiments d'equitació, golfs i similars, establiments de càmping, centres de vacances, caravànings, parcs temàtics i d'atraccions, etc.

Pel que fa a la zona terrestre de l'Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf, la seva definició com a Xarxa Natura 2000 implica ja el compliment de determinats estàndards de conservació als quals es veuen supeditats els possibles desenvolupaments d'activitats, construccions, etc.

En l'àmbit CETS, el principal focus de pressió de pressió urbanística es situa en la zona de costa, en la franja litoral, zona que es troba regulada pel Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner, que condiciona l'emplaçament i tipologia de qualsevol tipus d'edificació, restauració, etc. A més, la normativa i planificació urbanística municipal (POUM, Normes Subsidiàries, etc.) s'afegeixen també als condicionants determinats, de manera general, per tota la normativa esmentada anteriorment.

1.3 Creació i implementació d'un pla de gestió de visitants en espais fràgils

Els parcs del Garraf, Olèrdola i Foix compten amb un Pla d'Ús Públic conjunt, que abasta els tres espais protegits, i que pauta l'ús social i realització d'activitats dins aquests tres parcs.

Concretament el Pla d'Ús Públic (revisat l'any 2009), parteix d'una anàlisi del marc normatiu, realitzar una diagnosi molt acurada de l'ús públic existent i proposa un model d'ús públic per al qual fixa objectius a acomplir a partir de la implantació de diferents programes:

- Programa de Gestió i Direcció
- Programa d'Acollida
- Programa d'Informació i comunicació
- Programa d'Educació ambiental i Interpretació de patrimoni
- Programa de Voluntariat
- Programa de Participació
- Programa de Desenvolupament Socieconòmic
- Programa de Prevenció i Correcció d'Impactes
- Programa de Seguretat
- Programa de Qualitat
- Programa de Seguiment i Avaluació

Per altra banda, el Pla de conservació dels espais protegits permeten la identificació de les zones més vulnerables a la freqüentació humana i permeten establir directrius, recomanacions i limitacions a la freqüentació i fluxos de visitants en determinades zones. L'exemple més paradigmàtic en l'àmbit CETS és la regulació de l'escalada en llocs de nidificació d'àliga cuabarrada dins el Parc del Garraf: es limita l'escalada a determinades zones i cal disposar del corresponent informe favorable del Parc per escalar en les zones excloses.

La implantació del Pla de Seguiment de Paràmetres Ecològics al Parc del Garraf, implantat l'any 1994, té per objectiu bàsic detectar els canvis en el medi i/o en les espècies que hi habiten i, en aquells casos on sigui possible, determinar les causes d'aquests canvis. El pla es desenvolupa a partir de l'execució de projectes ordenats i planificats per a avaluar continuadament l'estat dels sistemes naturals i detectar canvis i tendències al llarg del temps.

L'increment de la freqüentació del medi natural a partir d'activitats organitzades (excursions, rutes, curses de muntanya, etc.) han generat una alerta sobre el seu possible impacte sobre els recursos naturals més sensibles. Per tal d'identificar aquelles zones on centrar aquesta tipologia d'activitats, dins l'àmbit del Foix cal destacar l'elaboració del Mapa de camins per a Activitats Organitzades (MACAO), centrat en el Parc del Foix i impulsat per l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos.

Atenent a l'evolució i diversitat d'activitats que es realitzen dins els espais protegits i als seus potencials impactes en espais fràgils, els seus òrgans gestors s'han anat dotant de documents, eines i iniciatives que permeten, de manera més puntual en el temps i específica en l'espai, conservar les zones més sensibles a la freqüentació per part de turistes, visitants i població local, en són exemple:

- En termes de diagnosi de fragilitat territorial referida a l'Espai natural Colls i Miralpeix, l'any 2014 es va dur a terme una "Anàlisi territorial dels Colls i Miralpeix", la informació del qual serveix com a base documental per a la presa de decisions i concreció del Pla d'Accions de cada anualitat.
- Pla d'usos dels espais i regulació del trànsit de camins que s'efectua pels municipis i Diputació de Barcelona en zones com per exemple la Platja Llarga (entre Vilanova i la Geltrú i Cubelles)
- Limitació de circulació de trànsit de camins i limitació d'accés en àrees concretes, gestió que es realitza des del Consorci dels Colls Miralpeix coordinadament amb els municipis del seu àmbit

2 CONTRIBUCIÓ DE L'ACTIVITAT TURISTICA A LA CONSERVACIÓ

2.1 Foment de la contribució dels visitants i la indústria turística a la conservació

Amb l'objectiu de contribuir a la conservació dels valors ambientals del territori, en l'àmbit CETS s'han estructurat iniciatives de mecenatge, patrocini, col·laboració, etc. entre empreses del sector turístic i entitats de gestió del territori. Les actuacions que es desenvolupen en el marc d'aquests acords reverteixen positivament en la conservació del territori dutes a terme tant per sector privat, com per entitats de voluntariat i ens gestors d'espais protegits.

Les iniciatives de les que es té constància són les següents

- Conveni de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i AENA en relació a la conservació de l'àguila cuabarrada (*Hieraaetus fasciatus* o *Aquila fasciata*), especialment pel que fa a temes de divulgació i seguiment, per càmeres, dels seus nius. Data d'inici: any 2006.
- Col·laboració de l'Hotel Dolce, de Sitges, amb la fundació Acció natura per a la col·locació de 100 caixes niu en l'àmbit de Parc del Garraf. Any 2013.
- Donacions i aportacions puntals d'entitats financeres i d'altres empreses no dedicades específicament al turisme en forma de material per a caixes niu, seguiment d'apadrinaments, etc.

Per altra banda, l'àmbit CETS és un territori ric en entitats de caràcter voluntari que treballen per la conservació dels valors del territori, tant de tipus ambiental com cultural, paisatgístic, etc.

Alguns exemples d'aquestes entitats són:

- Centre d'Estudis Beguetans
- Col·lectiu per a la Investigació de la Prehistòria i l'Arqueologia del Garraf – Ordal (CIPAG)
- ADF Garraf
- ADF Rossend Montané (Olèrdola)
- ADF Puig de l'Àliga (Santa Margarida i els Monjos)
- Plataforma Cívica per a la Defensa de la Salut i el Medi Ambient (Santa Margarida i els Monjos)
- COBIT
- Fauna Cubelles
- SEO Birdlife
- Ateneu Popular de Sitges
- Ateneu Popular de Vilanova
- Associació APMA _ Vilanova
- Associació Biosfera
- Grup ecologista Bosc Verd (Alt Penedès)

- Associació de Colls – Miralpeix
- Plataforma Salvem l'Ortoll
- Grup Ecologista Les Agulles – Ecologistes en Acció (comarques del Baix Llobregat i el Garraf)
- Grup de Recerca del Quaternari

Aquestes entitats sense ànim de lucre realitzen activitats directament a partir de la implicació dels seus membres com organitzen activitats obertes a la població local. Aquestes activitats, però, fins el moment no s'adrecen específicament ni a les empreses turístiques ni es promocionen directament entre visitants i turistes de l'àmbit.

Des de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona (ens que gestiona els parcs del Garraf, Olèrdola i Foix) es dinamitza el Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals, un projecte de participació i sensibilització ambiental obert a la ciutadania amb l'objectiu d'incrementar el coneixement i el respecte cap a patrimoni natural i culturals dels espais protegits. A partir de la implicació dels/les voluntaris/es, es realitzen accions directes sobre el medi: neteja i desembosc, replantacions, arranjament de camins, seguiment de fauna, suport a activitats de sensibilització ambiental, esportives o culturals, etc.

Des del Centre d'Estudis del Mar, equipament d'educació ambiental de la Diputació de Barcelona es treballa també per a la sensibilització de la ciutadania a partir de la convocatòria d'accions de voluntariat, la més destacable de les quals és el "Clean up day", iniciativa que es duu a terme en el marc de la campanya europea "Let's clean-up Europe" i dedicada a la recollida de residus en l'àmbit litoral i marí.

L'acció es realitza anualment i en col·laboració amb el Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals esmentat anteriorment.

Fotografia del "Clean-up day" del maig de 2016. Es van recollir 400 kgs de residus en un dia. Autor: XPN

Les actuacions realitzades en el marc de les àrees de conservació i brigades de manteniment dels espais protegits no són obertes al públic.

En relació a la contribució voluntària d'entitats del territori a la conservació del patrimoni cultural, destaquen iniciatives de caràcter artístic i vinculades a l'entorn natural com el Land Art, que ha permès la recuperació de diferents barraques de vinya de pedra seca a Begues.

És també rellevant el treball, amb implicació de voluntariat, del projecte "Can Sadurní Horitzó 30" (any 2014) encapçalat pel Col·lectiu per a la Investigació de la Prehistòria i l'Arqueologia del Garraf – Ordal (CIPAG) i que té com a principal objectiu la convivència entre la investigació arqueològica en un dels principals jaciments prehistòrics de la riba mediterrània peninsular, la cova de Can Sadurní, a Begues, amb la posada en valor de les seves troballes arqueològiques.
En relació a aquest projecte cal esmentar que aquest compta amb un Pla Rector el qual contempla la creació d'oferta de turisme cultural entorn aquest patrimoni.

30 anys
can sadurní
horitzó 30
projecte integral d'investigació prehistòrica i dinamització cultural

LA CONSTRUCCIÓ D'UN EQUIPAMENT EDUCATIVO-CULTURAL
UNA APOSTA PER A LA INVESTIGACIÓ I LA DIVULGACIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC I NATURAL DEL MASSÍS DE GARRAF

PLA RECTOR

cipag

Begues, gener de 2014

1

2.2 Contribució dels beneficis econòmics del turisme en la conservació

Les principals activitats turístiques i l'accés als recursos turístics dels espais protegits de l'àmbit CETS són d'accés gratuït, per tant, fins el moment no s'ha establert una relació directa entre taxes o ingressos econòmics del turisme en espais protegits i conservació del patrimoni d'aquests.

De manera general i amb l'aprovació de la Llei 5/2012, del 20 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, s'aprova, per al territori de Catalunya, una taxa turística que grava les pernoctacions de persones majors de 16 anys realitzades en qualsevol tipus d'allotjament (hotels, apartaments turístics, càmpings, establiments de turisme rural, albergs, habitatges d'ús turístic, embarcacions de creuer turístic, etc.).

La taxa va entrar en vigor l'1 de novembre de 2012 i és recaptada pels propis establiments, que la liquiden a la Generalitat de Catalunya que, al seu torn, la dedica al foment del turisme sostenible, responsable i de qualitat, la protecció de recursos turístics, la creació i millora de productes turístics, el desenvolupament d'infraestructures relacionades amb el turisme i la promoció turística de Catalunya.

El 70% de la recaptació es destina al Fons per el Foment del Turisme que nodreix, al seu torn, fons de subvenció per a diferents projectes (a partir de convocatòries anuals obertes). El 30% restant de la recaptació està destinat a les administracions locals, és a dir "retorna" al territori. En el cas que el valor recaptat pel municipi sigui superior a 6.000€, es gestiona des del propi municipi. En les sessions plenàries de treball realitzades en l'àmbit CETS, són diversos els municipis que informen de la manca de coneixement detallat de la gestió de la taxa turística.

Municipi	2012	2013	2014	2015	TOTAL
Parc del Garraf					
Avinyonet del Penedès	101,25 €	1.367,73 €	1.302,35 €	1.453,91 €	4.225,24 €
Olesa de Bonesvalls	*	*	*	*	*
Begues	*	*	*	*	*
Castelldefels	11.930,60 €	224.781,20 €	274.498,62 €	300.935,95 €	812.146,37 €
Gavà	4.524,30 €	62.060,37 €	65.591,10 €	71.678,70 €	203.854,47 €
Olivella			99,00 €	835,65 €	934,65 €
Sant Pere de Ribes	5.374,00 €	9.307,97 €	7.209,89 €	7.485,26 €	29.377,12 €
Sitges	30.749,01 €	494.174,64 €	516.774,97 €	564.104,08 €	1.605.802,70 €
Vilanova i la Geltrú	7.511,40 €	133.867,73 €	142.993,46 €	146.639,70 €	431.012,29 €
Total Parc del Garraf	**60.190,56 €**	**925.559,64 €**	**1.008.469,39 €**	**1.093.133,25 €**	**3.083.127,60 €**
Parc d'Olèrdola					
Canyelles		76,95 €	560,86 €	454,30 €	1.092,11 €
Olèrdola	16,20 €	599,40 €	504,45 €	1.954,35 €	3.074,40 €
Total Parc d'Olèrdola	**16,20 €**	**676,35 €**	**1.065,31 €**	**2.408,65 €**	**4.166,51 €**
Parc del Foix					
Castellet i la Gornal	*	*	*	*	*
Santa Margarida i els Monjos	*	*	*	*	*
Total Parc del Foix	*	*	*	*	*
Espai Natural dels Colls i Miralpeix i Costes del Garraf					
Cubelles	112,95 €	6.559,20 €	7.258,40 €	9.161,10 €	23.091,65 €
Sant Pere de Ribes	5.374,00 €	9.307,97 €	7.209,89 €	7.485,26 €	29.377,12 €
Sitges	30.749,01 €	494.174,64 €	516.774,97 €	564.104,08 €	1.605.802,70 €
Vilanova i la Geltrú	7.511,40 €	133.867,73 €	142.993,46 €	146.639,70 €	431.012,29 €
Total	**43.747,36 €**	**643.909,54 €**	**674.236,72 €**	**727.390,14 €**	**2.089.283,76 €**
Espai Marí del Baix Llobregat - Garraf					
Sense terme terrestre en l'àmbit CETS					
TOTAL ÀMBIT CETS	**60.304**	**932.795**	**1.016.793**	**1.104.703**	**3.110.385,76 €**

* Sense dades específiques per al municipis atès que compta amb menys de 10 establiments
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Emprea i Coneixement de la Generalitat de Catalunya
(http://empresa.gencat.cat/ca/treb_ambits_actuacio/emo_turisme/emo_empreses_establiments_turistics/emo_impost_establiments_turistics/Recaptacio-de-limpost-sobre-les-estades-en-establiments-turistics/)

Fins el moment, els "usos" més visibles d'aquesta taxa turística ha estat la promoció turística mentre que resta pendent la visibilització de com la taxa reverteix de manera més directa en el turisme sostenible i la conservació dels recursos culturals i naturals.

2.3 Creació de mecanismes per tal que l'activitat turística ajudi a conservar el patrimoni natural i cultural

Diverses iniciatives de l'àmbit CETS estableixen un vincle, directe i indirecte, entre activitat turística i conservació del patrimoni natural i cultural del territori; aquest vincle rau, essencialment, en el manteniment d'activitats de tipus tradicional que, com a conseqüència, permeten incidir positivament en la gestió i conservació dels recursos.

Com en el cas de les activitats de conservació descrites en l'apartat "2.1 Foment de la contribució dels visitants i la indústria turística a la conservació", aquestes activitats i iniciatives no són adreçades exclusivament a turistes i visitants sinó també a la població local.

Alguns exemples, són:

- Santa Margarida i els Monjos: promoció i difusió de la ramaderia extensiva a través del món de la transhumància i l'agricultura a través del món de la vinya principalment. La iniciativa deriva de l'"Estudi socioeconòmic i d'identificació d'oportunitats de desenvolupament: Diagnosi qualitativa" (2010).
- La Ruta del Xató: projecció turística vinculada a la tradició local de diversos municipis de la comarca.
- Projecte "Parc a Taula": programa de desenvolupament econòmic promogut per la Diputació de Barcelona que pretén destacar, mitjançant la gastronomia, la producció artesanal i la viticultura de proximitat i de qualitat, els valors naturals, culturals i paisatgístics dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix (entre d'altres). Consisteix en articular la presència de productors i transformadors d'aliments ubicats en espais protegits en l'oferta de restauració d'aquests espais. Data d'inici: any 2001
- Slow food Garraf: organització de mercats de productes locals
- Visites a cellers, especialment en marc de la iniciativa Enoturisme Penedès.

En relació al sector de la pesca i a la seva activitat econòmica, es realitzen visites a la llotja del peix de Vilanova i la Geltrú i s'ha treballat en la identificació de potencialitats que ofereix el "pescaturisme", és a dir, les activitats turístiques vinculades a l'activitat de pesca.

En aquest sentit, cal destacar les següents iniciatives

- Turisme de Sitges: s'està treballant en un projecte que relacioni pesca tradicional i turisme
- Centre d'Estudis del Mar: encàrrec de l'informe "Millora de la gestió pesquera a la província de Barcelona. El turisme pesquer com a complement" (2011). Fa referència, entre d'altres, a Sitges i Vilanova i la Geltrú. Entre les possibles activitats de turisme pesquer a cada confraria, s'hi identifiquen 4 grans àrees: activitats de turisme pesquer a

mar, activitats a terra, venda de productes i restauració. Entre les actuacions s'esmenta també la creació d'itineraris guiats en els ports, venda directa de productes, etc.

Cal també fer referència al "Projecte Rorcual" projecte dedicat al seguiment de la presència del rorqual comú, un tipus de balena en perill d'extinció. L'àrea d'estudi és una franja marina de 840 km^2 situada entre Sitges i Cunit, que s'estén fins a les 8-9 milles mar endins i està integrada en l'espai protegit Costa del Garraf (Xarxa Natura 2000). Les campanyes marines del projecte tenen com a port base el de Vilanova i la Geltrú. El projecte té una vessant divulgativa que fins el moment s'ha adreçat a la població local així com compta també amb implicació de persones voluntàries.

De manera més puntual, i en forma de fira, es duen a terme les següents activitats:

- Cubelles: Festa de la Verema, Xatonada Popular, Setmana Cultural.
- Sitges: Fira marinera del Carme i Posidonia Festival (Festival Internacional d'Art, Medi Ambient i Desenvolupament Sostenible)
- Vilanova i la Geltrú: Fira del Mar i Fira Blau Verd (diferents jornades i conferències sobre la gestió integrada del litoral del Garraf)
- Santa Margarida i els Monjos: Fira del RemeiArt (relacionada també amb la gastronomia del municipi) i Festa del Most de la Ràpita

El territori compta també amb esdeveniments culturals populars, generalment presenciats per la població local:

- Activitats entorn un paratge d'interès cultural: La Trobada d'Olèrdola (Conjunt Monumental d'Olèrdola), activitats culturals al Castell de Penyafort (concerts, visites...)
- Aplecs: Aplec del Castell (Santa Margarida i els Monjos), Aplec de la Trinitat i Aplec de Campdàsens (Sitges), Aplec d'Olivella (Olivella), Aplec Bruguers (Castelldefels), etc.

3 REDUCCIÓ DE L'EMPREMTA DE CARBONI, DE LA CONTAMINACIÓ I DELS RESIDUS

3.1 Treball conjunt amb les empreses turístiques per millorar la gestió ambiental

L'àmbit CETS compta amb sistemes de gestió de qualitat i sistemes de qualitat ambiental que articulen una reducció de l'impacte ambiental de les empreses així com de la destinació.

En termes de millora del comportament ambiental de la destinació, es compta amb les següents certificacions:

- "Bandera blava", un distintiu que atorga anualment la Fundació Europea d'Educació Ambiental a les platges i ports que compleixen una sèrie de condicions ambientals i instal·lacions. En podem destacar, del bloc de condicions de "Educació ambiental i informació", que cal mostrar informació sobre els ecosistemes i les àrees sensibles de la costa, disposar d'un codi de conducta per a l'àrea de platges així com oferir un mínim de 5 activitats d'educació. Actualment disposen de "Bandera blava": Platja Llarga de Cubelles, Ibersol, Sant Gervasi i de Vilanova i la Geltrú i els tres ports esportius de Sitges Port Ginesta, Port de Garraf i Port de Sitges.
- "Platges verges", un distintiu que atorga Ecologistes en Acció a platges que mantenen part del seu estat natural. L'any 2011 i 2014 es va atorgar a la Platja Llarga de Vilanova i la Geltrú.
- Certificat EMAS, sistema de gestió ambiental atorgat per la Unió Europea i basat en el compliment de requisits mínims de comportament ambiental que permet avaluar els efectes o l'impacte mediambiental de les activitats a les platges i identificar mesures de millora del medi. Actualment en disposen totes les platges de Sitges.
- SICTED, sistema de qualitat integral d'una destinació que, entre d'altres aspectes, compta amb un bloc de millores ambientals. La seva implantació es duu a terme en dues fases: en primer lloc es distingeix una destinació i en segon terme, les empreses (no només turístiques). En disposen les comarques de l'Alt Penedès i el Garraf.

També en termes de destinació, alguns municipis ja es troben treballant per la millora de la seva sostenibilitat tant en termes d'activitat turística com de població local:

- Projecte "ISOST, Creació i aplicació d'un sistema d'indicadors de turisme per a la gestió sostenible de les destinacions de la província de Barcelona" (2015). Hi participen Sitges i Vilanova i la Geltrú com a municipis i les comarques del Garraf, Alt Penedès i Baix Llobregat.
- "Citta Slow", moviment que reclama una revalorització dels recursos del territori i la qualitat de vida. Begues va culminar un procés participatiu per tal que la ciutadania aportés les seves idees a l'hora de definir un model de poble per esdevenir una alternativa al model de ciutat globalitzada i massificada. En el marc d'aquest

reconeixement, compta amb un projecte específic en temes turístics amb concreció d'intervencions en espais públics, visites guiades, activitats, promoció del comerç local, etc. Compta amb aquest reconeixement des del 2015.

- "Destinació de Turisme Responsable - certificació Biosphere", certificació promoguda per l'Institut de Turisme Responsable (ITR), organisme independent impulsat per la UNESCO, que promou un turisme que es desenvolupa a través d'activitats sostenibles. Contempla mesures de sostenibilitat que s'agrupen en les següents àrees: Desenvolupament social i econòmic de la destinació turística, Conservació del patrimoni cultural, Gestió mediambiental i Implicació i satisfacció del client/visitant i dels grups d'interès. El municipi de Sitges està treballant per obtenir aquest reconeixement.

El territori compta amb iniciatives que estructuren la millora de la gestió ambiental en empreses del sector turístic a partir de la implantació de sistemes de gestió ambiental que pauten una millora ambiental continua:

- ISO 14001, norma internacional de sistemes de gestió ambiental dedicada a identificar, prioritzar i gestionar els impactes ambientals com a part del funcionament d'una organització, empresa, etc.. En disposen els tres ports esportiu de Sitges Port Ginesta, Port de Garraf i Port de Sitges.
- EMAS, sistema de gestió ambiental reconegut per la Unió Europea que pauta la millora del comportament ambiental de l'organització que l'implementa: Càmping Vilanova Park i Hotel Melià Sitges.
- Certificació LEED, a certificació que garanteix que els immobles tenen un estalvi d'energia del 30% al 70% respecte als edificis convencionals, un consum d'aigua potable que es redueix entre el 30% i el 50%, i una disminució dels residus que arriben a l'abocador estimat entre el 50% i el 90%, i una reducció de les emissions de CO^2 d' un 35%: Hotel Avenida Sofía Hotel Boutique & Spa, a Sitges, el primer hotel a Europa que l'ha obtinguda. Any: 2015

3.2 Promoció de l'ús del transport públic i de transports no contaminants

Si bé no es pot accedir al cor dels tres parcs amb transport públic, les webs de tots tres parcs faciliten informació sobre l'accés als espais protegits amb aquests mitjans així com detallen els pobles dels parcs als quals es pot arribar en transport públic. Les webs dels parcs faciliten les webs de les empreses que presten els serveis de transport (tren i autobús) així com els telèfons de contacte i enllaços a portals de mobilitat d'abast provincial i de Catalunya.

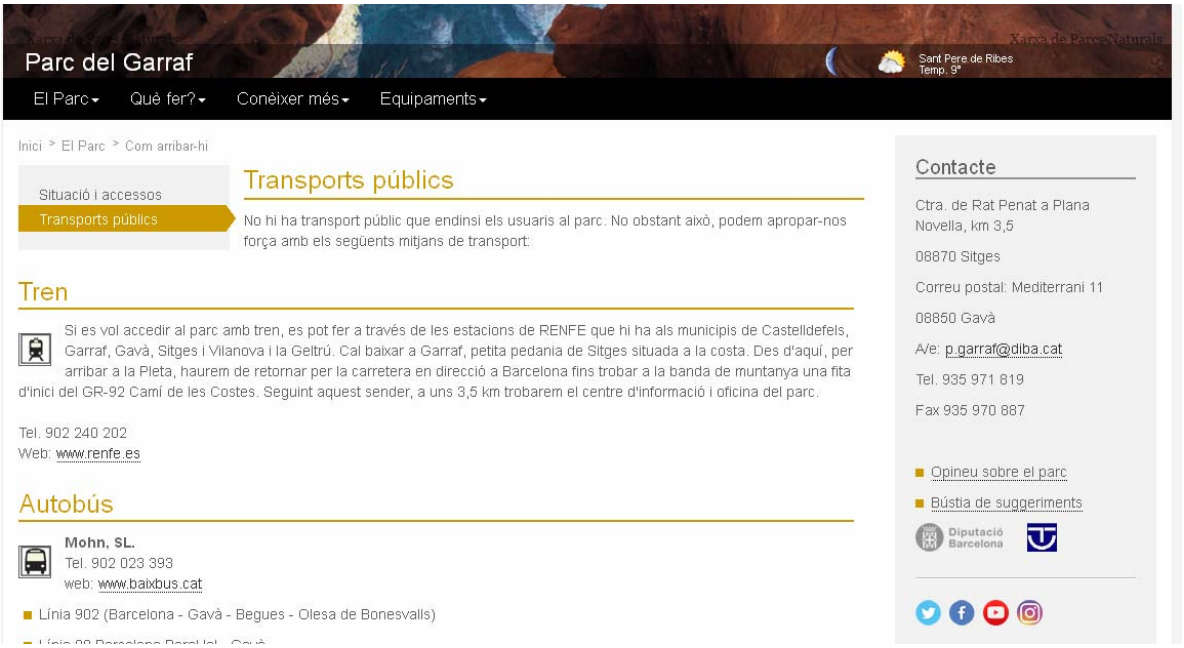

Captura de pantalla de la web: http://parcs.diba.cat/web/garraf/transports-publics

Pel que fa a l'accés en tren, compten amb parada de la xarxa de Rodalies – Barcelona: Els Monjos, Cubelles, Vilanova i la Geltrú, Sitges, Garraf, Platja de Castelldefels i Castelldefels.

Fragment del mapa de la xarxa de trens d'accés a l'àmbit CETS. Font: http://www.renfe.com/viajeros/cercanias/planos/barcelona.png

La Memòria del Sistema de Qualitat dels parcs del Garraf i Olèrdola (memòria conjunta) aporten informació sobre el sistema de transport utilitzat per accedir a 7 aparcaments dels parcs. Les dades són resultat de la jornada de voluntariat que es va dur a terme el dissabte 17 d'octubre del 2015 amb l'objectiu de fer recompte i enquestació del visitant.

Es van comptar el nombre de cotxes, motos, bicicletes, autocars i visitants que arriben corrent a l'aparcament i es va fer recompte dels usuaris que anaven a dins d'aquests vehicles. A cada aparcament els voluntaris hi van ser una mitjana de 2 h, per tant les dades no són de tot el dia, sinó d'una franja de temps, entre les 10.30 h i a la 13.30 h. Els resultats són els següents:

Aparcament	Cotxes	Motos	Bicicletes	Autocars	Corrents	Total usuaris
Olivella	8	0	2	0	0	**24**
Pla de Querol	22	7	12	0	1	**60**
Can Grau	*	3	17	0	0	**20**
La Pleta	20	0	27	0	1	**62**
Pic de Martell	12	2	14	0	1	**66**
Vallgrassa	6	0	24	0	9	**44**
Palau Novella	28	0	22	0	35	**110**
TOTAL	**96**	**12**	**118**	**0**	**47**	**386**

* No es permet aparcament

Font: "DA 0106. MEMÒRIA DEL SISTEMA DE QUALITAT EN LA GESTIÓ DE L'ÚS PÚBLIC, 2015. Parc del Garraf i Parc d'Olèrdola". Pàgs. 27 i 28.

Podem veure l'important pes del vehicle privat respecte la resta de mitjans utilitzats pels visitants del Parc. Dels 386 usuaris: 165 hi van accedir en bici o corrents.

En el cas dels municipis, la promoció de l'ús del transport públic i de vehicles no motoritzats s'aborda des de l'òptica del foment de la mobilitat sostenible adreçada a la població local, especialment carrils bici i camins escolars; lògicament la creació d'infraestructures que la faciliten poden ser també emprades per turistes i visitants.

Algunes iniciatives a destacar són:

- Santa Margarida i els Monjos: des de fa molts anys es participa dels actes de la Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura (bicicletada popular...) i s'implementen cada any mesures permanents de pacificació del trànsit, millora de la mobilitat, etc.
- Sitges: compta amb servei de "bus a la carta" i descomptes especials per a segons quins col·lectius. Les pròpies característiques de Sitges ja fan que no es pugui accedir al centre del municipis amb cotxe.
- Consorci Els Colls - Miralpeix promou i impulsa el projecte del Camí Pedalable entre Cubelles i Sitges; l'any 2010 es va executar el tram Sitges – Vilanova. Promou l'ús de la bicicleta amb diferents accions i activitats.

Entenent el transport com una de les principals fonts d'emissions contaminants a l'atmosfera, cal esmentar que alguns municipis de l'àmbit CETS compten amb Plans d'Acció de l'Energia Sostenible, que contemplen actuacions referides a la millora del comportament ambiental en termes d'emissions de diferents sectors del municipi, inclòs el del transport:

Municipi	PAES
Sitges	√
Vilanova i la Geltrú	√
Avinyonet del Penedès	--
Begues	√
Castelldefels	√
Gavà	√
Olesa de Bonesvalls	--
Olivella	--
Sant Pere de Ribes	√
Olèrdola	√
Canyelles	√
Cubelles	--
Santa Margarida i els Monjos	√
Castellet i la Gornal	--

4 QUALITAT I EXPERIÈNCIA TURÍSTICA

4.1 Facilitar l'accés a l'espai protegit, incorporant mesures de seguretat i gestió de riscos

Les característiques de l'àmbit CETS i la tipologia d'espais protegits, fan que la gestió de riscos es pugui resoldre a partir de la implantació de mesures de seguretat, de tipus preventiu, i enfocades a evitar els principals perills que es poden donar en el medi natural: caça, circulació de motos, incendis en època estival i de sequeres, mar alterada, etc.

En els tres Parcs de l'àmbit CETS es disposa de protocols de seguretat (incendis, llamps, etc.) i es facilita informació d'aquestes temàtiques que podrien suposar alguna amenaça a l'accés en seguretat als tres espais protegits:

- Batudes de senglar: es disposa de calendari anual, que s'actualitza si és necessari, així com de sistemes d'informació i alertes quan es realitza la batuda.
- Risc d'accés en determinades zones. A mode d'exemple, recentment es va informar sobre el risc d'entrada a l'Avenc de Canal Negre per l'existència de despreniments al seu entorn immediat.
- Presència de fauna que pot generar afectacions a la salut humana, concretament, presència d'erugues urticants de l'espècie *Lymantria dispar*, eruga peluda del suro.

Els mitjans emprats per facilitar-los són: *app* dels Parcs, webs dels tres Parcs i xarxes socials.

A més, en relació a les batudes de senglar, se n''envia informació específica per e-mail als municipis afectats així com a les oficines d'informació setmanalment.

Captura de pantalla de *post* de facebook del Parc del Garraf relatiu a una batuda de senglars. Data: 09.12.2016

De manera més general i a mode de recomanació, apareix en el web del Parc del Garraf en relació a la presència d'avencs, cavitats subterrànies verticals que suposen un dels principals atractius del Parc i que poden tenir alguns centenars de metres de fondària, fet podria suposar un cert risc aproximar-s'hi; en aquest sentit, des de l'ens gestor de l'espai protegit es recomana no sortir dels senders senyalitzats.

En relació a la franja litoral i en relació al risc al que es pot exposar la població en la freqüentació de les platges i bany en l'àmbit CETS, les platges disposen de sistemes d'indicació de l'estat del mar (sistema de banderes: verda, groga i vermella, segons l'alçada de les ones i risc de bany) així com de senyalització de prohibicions de banyar-se en zones d'espigó, rocall, embarcador, senyalització de zones on el bany és expressament prohibit i zones que, per l'orografia pròpia de la zona de domini públic marítim terrestre, siguin un risc per a la seguretat de la persona.

A més, algunes de les platges compten amb sistemes de qualitat que, entre d'altres, vetllen per la correcta tramesa d'informació als usuaris, com seria el cas del SICTED, que preveu específicament mesures d'informació relatius a l'estat del mar:

Platja amb SICTED
Vilanova i la Geltrú
Platja d'Adarró
Platja d´Ibersol
Platja de Ribes Roges
Platja de Sant Gervasi
Platja del Far
Cubelles
Platja de la Mota
Platja Llarga
Sitges
Platja d'Aiguadolç
Platja de Garraf
Platja d'Estanyol
Platja de la Barra
Platja de la Bassa Rodona
Platja de la Fragata
Platja de la Ribera
Platja de la Riera Xica
Platja de les Anquines
Platja de les Botigues
Platja de Sant Sebastià
Platja de Terramar
Platja dels Balmins

Per altra banda, la creació d'itineraris en espais marins, Vies Braves, suposen la incorporació d'una nova tipologia de visitant o turista que pot dur associat un nou tipus de risc, derivat tant

de les condicions físiques de la pròpia persona usuària com del propi estat de la mar. En el marc de la iniciatives de Vies Braves de la Costa de Barcelona (marca turística en la qual s'inclou el litoral de l'àmbit CETS), es compta amb la via brava Garraf – Port Ginesta, d'1,2 km. Totes les vies braves estan senyalitzades i abalisades i en la informació que se'n proporciona, s'indica la dificultat, el període en què es troben practicables així com les zones de principal perill, com per exemples, les zones de corrents mitjançant aquesta icona:

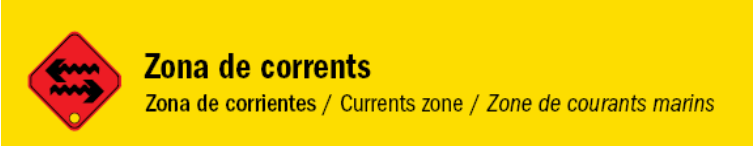

4.2 Millora de la qualitat de les infraestructures i serveis turístic públics i privats

L'àmbit CETS compta amb sistemes de gestió de qualitat que vetllen per una millora de les infraestructures i serveis de les empreses així com de la pròpia destinació.

A nivell de destinació, com a metodologia de treball per a la implantació i seguiment de la qualitat del territori, es compta amb una important implantació del SICTED, sistema de qualitat integral d'una destinació la implantació del qual es duu a terme en dues fases: en primer lloc es distingeix una destinació i en segon terme, les empreses i equipaments (no només turístics). La implantació del SICTED ha comptat amb un fort recolzament i impuls per part de la Gerència de Serveis de Turisme de la Diputació de Barcelona i actualment en disposen les comarques de l'Alt Penedès i el Garraf:

- Alt Penedès: es va implantar l'any 2011. Actualment compta amb 30 organitzacions participants ("distingides") i 9 entitats que ja han implantat el sistema de qualitat SICTED ("adherides"). De les 9 entitats amb SICTED Alt Penedès, 6 es troben dins l'àmbit CETS: Artcava (Avinyonet del Penedès), allotjament rural Ca l'Helena (Castellet i la Gornal), Centre d'Interpretació de l'Aviació Republicana i la Guerra Aèria (Santa Margarida i els Monjos), Conjunt Monumental d´Olèrdola (Olèrdola), Queviures i embotits Mitjans (Olèrdola). Cal esmentar que l'ens gestor del Parc del Foix disposa també del SICTED
- Garraf: es va implantar l'any 2006. Actualment compta amb 58 organitzacions participants ("distingides") i 23 organitzacions que ja han implantat el sistema de qualitat SICTED ("adherides"). Totes les organitzacions "distingides" i "adherides" amb SICTED Garraf es troben dins l'àmbit CETS (tota la comarca pertany a aquest àmbit). Cal esmentar que entre les organitzacions i establiments amb SICTED s'hi compten serveis que exerceixen un paper clau en la relació amb el turista i visitant.

Les organitzacions, recursos i serveis turístics públics que compten amb SICTED en l'àmbit CETS són els següents:

Ens gestors i promotors del turisme
Oficina de Turisme de Sitges
Oficina de Turisme de Vilanova i la Geltrú
Oficina de Turisme de Sant Pere de Ribes
Oficina de Turisme de Cubelles
Punt Atenció Turística Cubelles - Platja
Node Garraf Agència de Desenvolupament
Enoturisme Penedès
Ens de gestió del territori i la conservació
Parc del Garraf
Parc d'Olèrdola
Parc del Foix
Centres d'informació i interpretació
Centre d´Interpretació del Romanticisme Manuel de Cabanyes
Consorci del Patrimoni de Sitges - Palau de Maricel
Exposició Permanent del Pallasso Charlie Rivel
Centre d'Interpretació de l'Aviació Republicana i la Guerra Aèria, Santa Margarida i els Monjos
Conjunt Monumental d'Olèrdola
Infraestructures d'ús turístic de gran capacitat
Port de Sitges Aiguadolç

Des dels tres parcs anualment es publica una memòria relativa a la implantació del sistema de qualitat SICTED en l'àrea d'ús públic, és a dir, d'atenció de visitants. En aquestes memòries s'hi recullen dades relatives al propi sistema de qualitat (composició i nombre de reunions del Comitè de Qualitat, incidències detectades, nombre d'inspeccions internes realitzades, etc.) així com el resultat de les dades registrades respecte el perfil i nombre de visitants.

En relació a l'assegurament de la qualitat dels equipaments dels tres Parcs de l'àmbit CETS, es realitza un seguiment de les empreses concessionàries i col·laboradores que ofereixen activitats i gestionen equipaments. Concretament, trimestralment es fa un control de qualitat i un cop l'any es fa una visita a l'equipament per veure'n l'estat i les necessitats –els resultats es publiquen en la memòria abans esmentada-.

En relació al grau d'implantació d'altres sistemes de qualitat, no es disposa d'informació agregada atès que la seva obtenció no es vehicula a través d'una destinació, com sí que passa en el cas del SICTED, sinó que es duu a terme a partir de la iniciativa individual de cada empresa, organització, etc.

A aquests sistemes de qualitat cal afegir-hi també els sistemes de qualitat ambiental i les distincions sectorials en aquesta matèria i que han estat descrites en l'apartat "3.1 Treball conjunt amb les empreses turístiques per millorar la gestió ambiental": "bandera blava", "Platges verges", EMAS, LEED, etc.

4.3 Oferta de serveis turístics que permetin una descoberta i interpretació dels valors del territori

El territori és ric en oferta d'activitats i esdeveniments calendaritzats i promocionats des de les seves entitats organitzadores. Les activitats inclouen visites de tipus cultural, patrimonial, naturalista, etc.

Des dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix es duen a terme diferents programes conjunts que es centren en donar a conèixer els valors d'aquests espais protegits:

- Programa anual "Viu el Parc", en els espais protegits del Garraf, Olèrdola i Foix, programa d'activitats plàstiques, escèniques, musicals, literàries, folklòriques i de difusió del patrimoni natural i cultural que es porten a terme, durant un determinat període de l'any, tant a l'interior dels parcs com en els municipis que tenen el seu terme municipal dins dels límits de l'espai protegit. Les activitats s'estructuren segons tres públics destinataris:
    - Dirigit a tots els públics: els actes centrals, que inclouen la Festa Major del Parc, la Poesia als parcs, la Nit d'estels, el Concurs de Fotografia i la Fira d'Artesans dels Parcs Naturals
    - Les activitats als municipis: activitats que es duen a terme en actes i festes en els municipis que pertanyen al parc
    - Programa escolar, adreçat als alumnes de 5è de primària de les escoles dels mateixos municipis. Vegeu-ne descripció en l'apartat "5.4 Oferta de serveis d'informació i interpretació específica per a joves, escolars i estudiants".
- Programa anual "Poesia als nostres parcs", que té per objectiu difondre l'expressió poètica dels poetes de l'entorn de cada Parc i valoritzar els espais protegits com indrets idonis per a l'expressió literària.
- Programa "Passejades", programa de descoberta dels tres parcs que s'ofereix tots els caps de setmana de l'any. Les activitats les realitzen diferents empreses de guiatge i d'educació ambiental que disposen de conveni de col·laboració amb els parcs –o en sön concessionàries- i són de diferent tipologia:
    - Excursions guiades: itineraris naturalístics guiats per bons coneixedors del territori adreçats al públic general.
    - Visites guiades o teatralitzades: visites al conjunt monumental d'Olèrdola i els seus exteriors de la mà d'un guia i/o d'un personatge històric.
    - Activitats familiars: tallers, jocs de descoberta o passejades de curta durada i baixa dificultat, adreçades especialment als infants.
    - Tallers per a adults: visites que inclouen un taller pràctic adreçat al públic adult.

  La participació al programa "Passejades" té un cost de 3 € i ofereix preus més reduïts a participants d'entre cinc i dotze anys (2€) i a famílies nombroses, membres del

Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals i majors de 65 anys (10% de descompte). Els menors de cinc anys hi poden participar de manera gratuïta.

Amb caràcter més puntual, es programen també esdeveniments com el Dia europeu dels Parcs Naturals, el Dia europeu de les Muntanyes i el Dia internacional Muntanyes.

En relació als espais protegits i els seus valors, diverses empreses ofereixen serveis d'interpretació en els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix així com són concessionàries de diferents serveis (educació ambiental, passejades guiades en dies festius, atenció a centres d'informació, centres d'interpretació, etc.). En el marc dels serveis que ofereixen a partir de la seva presència física i relació amb el Parc, es treballa conjuntament, empreses i Parc, per assegurar la descoberta i interpretació adequada i veraç del territori.

Fins el moment no s'ha establert un marc de relació entre empreses que ofereixen serveis centrats en els Parcs però que no disposen de relació contractual amb aquests ens.

Pel que fa a la Gerència de Turisme de la Diputació de Barcelona, ens que treballa per a la promoció turística dels municipis que integren l'àmbit CETS, entre d'altres, cal tenir present la inclusió de tot l'àmbit CETS en la marca "Costa de Barcelona". La Gerència de Turisme de la Diputació de Barcelona ha participat activament en procés de candidatura a la CETS, pel que si bé la promoció, recollida de dades estadístiques, creació de producte, etc., s'estructura entorn aquesta marca turística, aquest servei té ple coneixement del treball que es realitza per a la creació d'una oferta entorn els espais protegits de l'àmbit CETS.

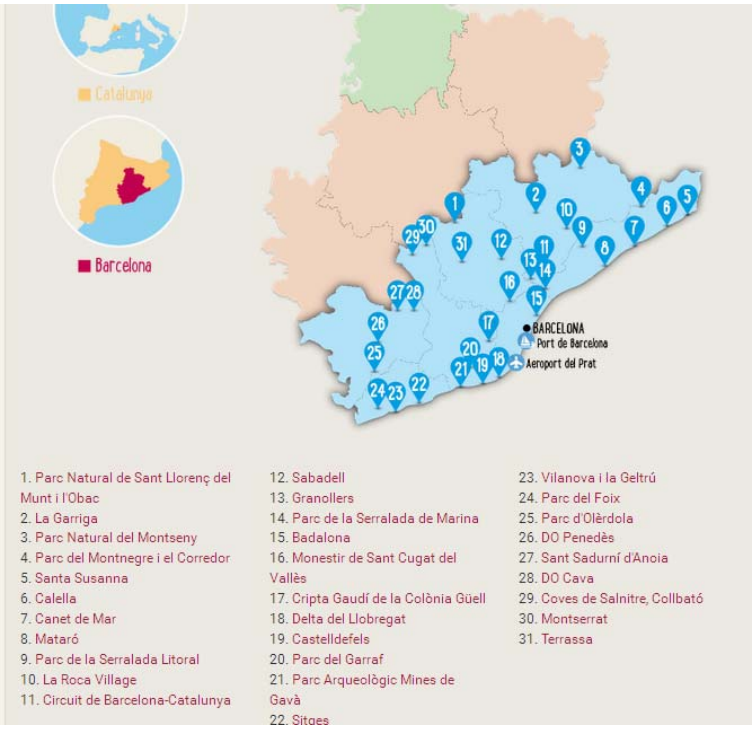

Captura de pantalla del web http://www.barcelonaesmoltmes.cat/web/territori/costa-barcelona

És també rellevant la tasca d'estructuració de serveis turístics basats en els valors del territori que ofereix el Consorci Enoturisme Penedès que, en aquest cas, basa la seva oferta en la D.O Penedès. La iniciativa compta amb diferents tipologies d'establiments i informacions que permeten una descoberta i interpretació de la cultura del vi:

- Cellers i caves
- Allotjaments
- Restaurants
- Enoteques
- Curs de tast
- Comerç especialitzat
- Museus
- Empreses de serveis turístics
- Agències de viatges
- Oficines d'informació i turisme
- Espais culturals
- Productes de la terra
- Viticultors

Finalment cal citar també l'estructuració de producte que ofereix Node Garraf Agència de Desenvolupament. En aquest cas, el treball abasta la descoberta de valors i prestació de serveis turístics de tota la comarca.

En termes d'agenda i calendari d'activitats, el territori compta amb diverses agendes que fins el moment no es troben coordinades entre elles:

- Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix: agenda dels webs dels espais protegits
- Comarca del Garraf - Node Garraf Agència de Desenvolupament: agenda del web turístic www.garraftour.com
- Consorci Enoturisme Pendès: agenda del web turístic www.enoturismepenedes.cat
- Cubelles: agenda d'activitats del municipi i de les visites guiades que el propi Ajuntament realitza pel nucli antic.
- Sitges: agenda anual d'esdeveniments, on es recullen totes les activitats d'interès turístic que se celebren a la vila a llarg de l'any.

Complementen aquesta oferta de serveis per a la descoberta del patrimoni de l'àmbit CETS les activitats organitzades per entitats locals sense ànim de lucre, adreçades principalment a la població local però obertes a tot tipus de públic (Centre Estudis Beguetans, Col·lectiu per a la Investigació de la Prehistòria i l'Arqueologia del Garraf – Ordal CIPAG, etc.)

En relació a l'existència de producte turístics –entès com una integració de serveis turístics que es comercialitzen conjuntament-, són diverses les iniciatives dinamitzades des de les entitats de promoció del turisme en l'àmbit CETS:

- "Parcs del Penedès" proposta treballada per l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, Ajuntament d'Olèrdola i Ajuntament de Castellet i la Gornal.
- Sitges: en elaboració un catàleg de producte que ha de permetre crear i comercialitzar nous productes turístics.

El sector turístic privat, per la seva part, treballa també en l'oferta de paquets turístics.

4.4 Oferta de serveis i informació per a persones amb necessitats especials

L'àmbit CETS compta amb diferents "punts" que permeten una accés al medi a persones amb necessitats especials:

- Per a la interpretació dels valors dels parcs del Garraf:
    - Itinerari sensorial de Can Grau (Olivella). Un dels itineraris pioners en termes d'accessibilitat de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona
    - Itinerari Botànic adaptat a La Pleta (Sitges)
    - Servei de préstec de material adaptat: handbikes, terceres rodes per a adaptar la cadira de l'usuari, materials pedagògics i de divulgació escrits en braille, etc. disponibles a La Pleta (Sitges). Els programes d'educació ambiental més emblemàtics, "Viu el parc" i "Coneguem els nostres parcs" compten amb material específic per a persones amb necessitats especials.
- Per a la interpretació dels valors culturals:
    - CIARGA, Centre d'Interpretació de l'Aviació Republicana i la Guerra Aèria (Santa Margarida i els Monjos)
- Per al gaudi de zones de bany, zones de bany per discapacitats a:
    - Cubelles (a l'entrada de la desembocadura per la banda de Cunit)
    - Sitges

A partir del web http://parcs.diba.cat/web/accessibilitat la Diputació de Barcelona – Xarxa de Parcs dóna a conèixer els diferents recursos que posa a disposició de persones amb necessitats especials. Llistem els grans eixos d'actuació i la seva materialització als parcs del Garraf, Olèrdola i Foix:

- Adequació del programa escolar "Viu el Parc" a alumnes amb necessitats especials
- Itineraris adaptats: Itinerari sensorial de Can Grau (Olivella) i Itinerari Botànic adaptat a La Pleta (Sitges)
- Rutes teatralitzades inclusives. No se'n realitzen en aquests tres parcs.
- Material en préstec: disponible a La Pleta 1 handbike, 3 "tercera roda", 1 barra direccional. Disponible a Can Grau: 1 barra direccional.
- Joc interactiu inclusiu. Un sol joc que dóna cobertura a tots els parcs de la Xarxa.

En relació als espais protegits de l'àmbit CETS, no compten amb aquesta tipologia d'informació ni serveis els següents: Foix (pròximament itinerari adaptat, disposen de material adaptat) ni Els Colls – Miralpeix.

Diversos serveis turístics privats ofereixen també opcions d'accessibilitat per a persones amb necessitats especials.

Malgrat la suma d'iniciatives públiques i privades, resta pendent estructurar, de manera agregada, la informació sobre turisme accessible a la zona (aportant visió de "destinació de turisme accessible").

5 COMUNICACIÓ EFICAÇ DELS VALORS DEL TERRITORI

5.1 Promoció responsable i fidedigne de l'espai protegit

Els tres parcs de l'àmbit CETS compten amb una web informativa i corporativa de cadascun dels tres parcs. En la web s'hi facilita informació relacionada amb la gestió dels espais protegits però també informació relativa a la visita i descoberta de l'espai. Concretament, els tres parcs ofereixen el següent menú de navegació:

- "El Parc", que es desplega en "Com arribar-hi", "Mapa del parc", "L'entorn", "Informació d'interès", "Welcome, Benvenuti, Bienvenue" –tota la web és consultable en llengua castellana-.
- Què fer?", que es desplega en "Agenda d'activitats del parc", "Activitats especials", "Itineraris", "Exposicions", "Audiovisuals", "Programes", "Jornades i cursos", "Allotjaments", "Restaurants", "Cellers" i "Productors".
- "Conèixer més", apartat dedicat a informacions de gestió, marc normatiu, publicacions científiques, etc.
- "Equipaments", apartat també d'interès per a turistes i visitants que recull "Oficina del Parc", "Centres i punts d'informació", "Centres de documentació", "Museus i equipaments culturals", "Àrees d'aparcament", "Àrees d'esplai", "Servei de guies", "Cases de colònies" (en el cas dels parcs d'Olèrdola i del Foix) i "Educació ambiental".

Per a complementar aquesta informació, els tres parcs compten també amb una *app* amb informació detallada dels espais protegits i dels seus itineraris:

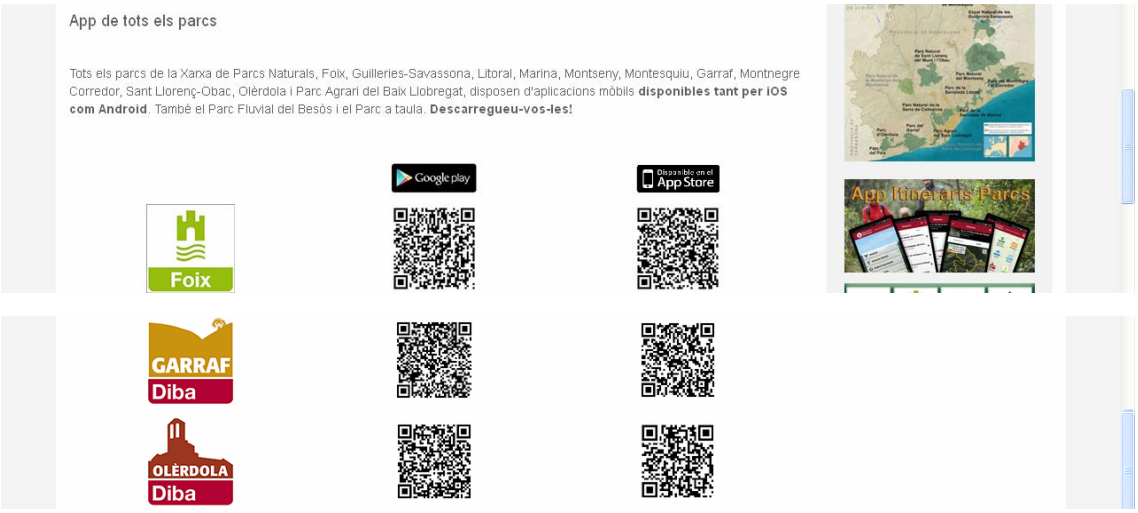

A més, des de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona s'ha creat una pàgina web per informar dels espais protegits que ja treballen per un turisme sostenible a partir de la seva

acreditació amb la Carta Europea de Turisme Sostenible: “Turisme sostenible als espais naturals”.

Fins el moment s’hi informa de la metodologia de la CETS així com s’hi detalla informació dels dos parcs naturals gestionats per la Diputació de Barcelona que compten amb aquesta certificació: Parc Natural del Montseny i Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l’Obac.

La web incorpora també, com a notícia, les notes de premsa relatives al procés de treball per a l’obtenció de la CETS als Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix i s’anirà actualitzant amb informacions de nous espais que s’adhereixin a la CETS.

Per altra banda, els diferents ens de promoció turística –de diferents nivells territorials- realitzen activitats promocionals com a part de la seva activitat (descrits també en l’apartat 4.3 Oferta de serveis turístics que permetin una descoberta i interpretació dels valors del territori, com a ens organitzadors de producte turístic).

Així, la presència d’espais protegits en l’àmbit del Garraf, Olèrdola i Foix apareix en diferents activitats de promoció, tal com es detalla a continuació:

- Diputació de Barcelona: definició de la marca turística “Costa de Barcelona” on detalla l’existència dels tres parcs presents en l’àmbit CETS, del qual se’n dóna el web de consulta.

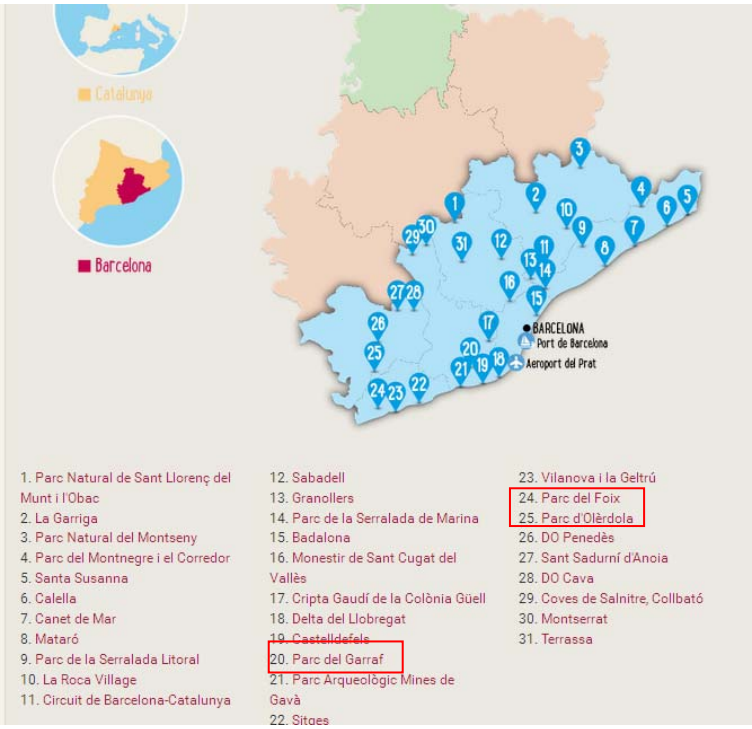

Captura de pantalla del web http://www.barcelonaesmoltmes.cat/web/territori/costa-barcelona

- Comarca del Garraf - Node Garraf Agència de Desenvolupament: en el web turístic www.garraftour.com, tant en la seva pàgina d'"Inici" com en l'apartat "Què fer" s'hi inclou un apartat anomenat "Descobrir la natura". En aquest apartat s'hi poden consultar tres grans blocs d'informació:
    - "Activitats a la Natura", on es llisten empreses –i redirigeix al seu web- que ofereixen serveis des d'educació ambiental clarament centrada en valors del territori (empreses i equipaments d'interpretació) fins a activitats a l'aire lliure (hípica) i altres de de turisme actiu i d'aventura (quads, buggies, motos d'aigua, bicicletes elèctriques, etc.)
    - "Rutes a peu i en bicicleta": llistat detallat d'11 senders que transcorren per la comarca del Garraf i mapa, amb informació SIG, sobre aquests itineraris.
    - "Golf": informació i enllaç als web dels dos clubs de golf i escola de golf de la comarca.
- Consorci Enoturisme Pendès: en sel seu web turístic www.enoturismepenedes.cat, si bé està centrat en la promoció de la D.O. Penedès, en la pantalla d'inici del web, en l'apartat "Què visitar", es despleguen quatre opcions: "Museus", "Patrimoni", "Espais naturals" i "Rutes guiades". En l'apartat referit als espais naturals s'enllaça a informació dels tres parcs de l'àmbit CETS així com a altres punts d'interès natural que es troben fora de l'àmbit CETS.
- Consorci de turisme del Baix Llobregat: en sel seu web truístic http://turisme.elbaixllobregat.cat disposa d'un apartat dedicat als Parcs Naturals de la comarca, entre els quals, el del Garraf. Ofereix també informació genèrica de tots els municipis de la comarca, per tant, de tots els municipis del Baix Llobregat que pertanyen a l'àmit CETS: Begues, Castelldefels (que té web turística pròpia) i Gavà.
- Pel que fa a les webs d'abast municipal dels principals municipis amb vocació turística de l'àmbit CETS, destaquem:
    - El municipi de Sitges, en la seva web turística http://www.sitgestur.cat incorpora referències al Parc "Natural" del Garraf en l'apartat "+ Excursions a prop de Sitges"
    - Vilanova i la Geltrú, en la seva web turística http://www.vilanovaturisme.cat, cal anar a l'apartat "Què fer", i "Altres activitats" per poder localitzar un llistat amb 10 tipologies d'activitats: "Fitness", "Tennis, padel i frontó", "Golf", "Pesca", "A cavall", "Excursions de natura", "Cicloturisme", "Esports de platja", "Esports d'aigua", "Més informació". L'apartat "Excursions de natura" redirigeix a la web institucional del municipi on, finalment, trobem un enllaç al Parc "Natural" del Garraf.
    - Castelldefels, en la web http://castelldefelsturismo.com/ca posa especial èmfasi en la seva distinció com a "Destinació de turisme familiar" i en l'apartat "Descobreix-nos" cita el Parc "Natural" del Garraf

Cal destacar que en totes tres web de vocació turística es cita l'espai protegit com a parc natural, mentre que la categoria correcta és la de Parc.

- L'àmbit compta amb altres webs municipals amb informació turística que no fan referència als espais naturals. N'és exemple: http://turismeavinyonet.cat/.
- Altres webs corporatives del municipi que compten amb un apartat dedicat al turisme són les de Gavà (amb apartat específic dedicat al Parc del Garraf), Sant Pere de Ribes, Olèrdola (amb informació sobre el Parc "Natural" d'Olèrdola) i Cubelles.

Fins el moment, no es compta amb una coordinació prèvia i generalitzada pel que fa a la promoció de l'espai protegit o de les modalitats turístiques que centren aquest com a recurs central de l'oferta turística.

A més, si bé els propis espais protegits incorporen, en les seves eines de promoció, informacions sobre els seus i animen a turistes i visitants a respectar-los, aquesta acció de promoció responsable, fins el moment, no està assegurada a nivell de l'àmbit CETS.

Algunes entitats de promoció turística de l'àmbit CETS sí que incorporen el missatge de "fragilitat" del territori en les seves actuacions de promoció. N'és exemple la bona pràctica a Cubelles on s'informa tant a les oficines de turisme com en fulletons i per la ràdio de la fragilitat de l'espai sobretot en època de cria així com els accessos restringits.

La creixent freqüentació del medi rural per a la realització d'activitats de lleure posa de manifest, segons aportacions recollides en els espais de treball i participació de la CETS, que determinades accions de promoció, siguin per part d'entitats públiques o privades, es fan sense tenir en compte la capacitat de càrrega (proves esportives, aplecs, etc.)

5.2 Informació i interpretació de qualitat als visitants

Centres d'informació i equipaments

El territori compta amb diferents centres d'informació i equipaments d'interpretació *in situ*. Fins el moment no es treballa de manera coordinada entre ells en relació a horaris d'obertura, continguts mínims, idiomes en què s'ofereix la informació, recollida de perfil i nombre de visitants, etc

Parc del Garraf Centres i punts que treballen en xarxa amb el Parc. inclouen informació sobre el Parc	**Horaris d'obertura** ***Ens de gestió***
Centre de Documentació i Activitats Espeleològiques. Federació Catalana d'Espeleologia	Dissabtes, diumenge i festius , de 10 a 14h
Centre d'Informació la Sala d'Olivella	Dissabtes, diumenge i festius, de 10 a 14h
Centre d'Informació la Pleta	Tots els dies de la setmana de 10 a 15 h

Punt d'Informació Consorci de Turisme de l'Alt Penedès (equipament comarcal)	De dilluns a divendres de 9 a 14 h i dijous de 17 a 19 h.
Punt d'Informació Consorci de Turisme del Baix Llobregat (equipament comarcal)	De dilluns a divendres de 8 a 15 i de 16:30 a 19 h; divendres tarda, tancat
Punt d'Informació Consorci de Turisme del Garraf (equipament municipal)	De dilluns a divendres de 10 a 14 i dimecres de 16 a 19 h.
Punt d'Informació de Sant Pere de Ribes	Dimarts a divendres, de 9 a 14 h; dissabtes, diumenges i festius, de 10 a 14 h. *Gestió directa del Parc del Garraf*
Punt d'Informació Oficina Municipal de Turisme de Vilanova (equipament municipal)	De dimarts a divendres, de 10 a 13 i de 17 a 20 h; dissabtes, de 10 a 14 i de 17 a 20 h; diumenges i festius, de 10 a 14 h. Juliol i agost, obert de 10 a 20 h.
Punt d'Informació d'Olesa de Bonesvalls	Dissabtes, diumenges i festius, de 10 a 14 h *Gestió directa del Parc del Garraf*
Centre d'Informació Petit Casal de Begues	Dissabtes, diumenge i festius, de 10 a 14h
Punt d'Informació Oficina de Turisme de Castelldefels	Estiu, de dilluns a divendres, de 10 a 14 h i de 15 a 19 h. Hivern, de dilluns a divendres de 10 a 14 h i de 15 a 18 h. Caps de setmana i festius de tot l'any, de 10 a 14h.
Punt d'Informació Turisme de Sitges	Matí i tarda que varien en funció de l'època de l'any *Agència de Promoció Turisme de Sitges*
Parc d'Olèrdola Centres i punts que treballen en xarxa amb el Parc. inclouen informació sobre el Parc	**Horaris d'obertura** ***Ens de gestió***
Punt d'Informació d'Olèrdola	Dilluns a divendres, de 10 a 14h *Gestió directa del Parc d'Olèrdola*
Punt d'Informació del Conjunt Monumental d'Olèrdola	Dimarts a divendres de 10 a 14 i de 15 a 18 h Dissabtes i festius de 10 a 16 h, entre el 16 d'octubre i el 15 de març. Obert la resta de l'any de 10 a 14 i de 15 a 20 h. Dilluns tancat, excepte els dilluns festius. *Agència Catalana del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya (antic Museu d'Arqueologia de Catalunya - MAC)*
Punt d'Informació del Parc a Canyelles	Dilluns a dissabte, de 9 a 14 h, i dimecres i divendres, de 16 a 19h *Gestió directa del Parc d'Olèrdola*
Parc del Foix Centres i punts que treballen en xarxa amb el Parc. inclouen informació sobre el Parc	**Horaris d'obertura** ***Ens de gestió***
Punt d'Informació de Castellet	De 10 a 14h, tots els dies de la setmana. Tancat de Nadal a Reis *Gestió directa del Consorci del Parc del Foix*
Punt d'Informació Molí del Foix. Centre d'Interpretació Històric i Cultural	Dimarts, dijous i divendres de 9 a 14h i dimarts tarda de 16 a 19h *Gestió de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos. Concessió a l'empresa Quatrepasses serveis ambientals*
Centre d'Informació del Castell de Penyafort	Caps de setmana, festius i ponts de 10h a 14h. De Nadal a Reis tancat. *Concessió a l'empresa Quatrepasses serveis ambientals*
Altres espais d'informació No treballen en xarxa amb els espais protegits	**Horaris d'obertura** ***Ens de gestió***
Punt d'Informació d'Olèrdola	De dilluns a divendres de 8 a 15h *Ajuntament d'Olèrdola*
Punt d'informació a l'aparcament del mercat setmanal de Santa Margarida i els Monjos	Diumenges de 10 a 14h *Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos*
Oficina Municipal de Turisme al Castell, Cubelles	Dilluns a dissabtes de 09.30 a14h
Punt Atenció Turístic Platja de Cubelles	Dimarts a dissabte de 11h a 14h i de 17.30 a 20.30 els diumenges de 10.00 a 14.00h

Oficina de turisme de Vilanova i la Geltrú	De dilluns a divendres
La caseta de Platja Llarga, Vilanova i la Geltrú	Variable segons vigilància
Punt d'Informació del Consorci Colls – Miralpeix (Oficina d'informació ambiental). Vilanova i la Geltrú	De dilluns a divendres laborables de 8 a 15h *Consorci Colls - Miralpeix*

Material editat

Des de l'espai protegit del Parc del Garraf i Olèrdola i Foix, es disposa d'un llistat de material imprès i publicacions disponibles i editades pels ens gestors d'aquests tres espais, però aquesta sistematització no es realitza des de la totalitat dels ens de promoció turística i gestió del territori. Per tant, respecte el material imprès, tampoc es compta amb una anàlisi de publicacions disponibles, continguts abordats, etc.

Algunes publicacions impreses a esmentar són:

- Parcs del Garraf i Olèrdola i Foix: Passejades guiades, Mapa del Parc d'Olèrdola i del Garraf i Foix i fulletó de Benvinguts al Parc i butlleta per a subscriure's gratuïtament a l'Informatiu dels Parcs, Guia del parc del Garraf - Olèrdola, Guia del parc del Foix
- Olèrdola: Guia turística d'Olèrdola (en català, castellà, anglès, francès i alemany)
- Cubelles: guies turisme, fulletons itineraris, català, castellà, anglès, francès, plànols.
- Garraf (promogut per Node Garraf): El Garraf (publicació genèrica, inclou mapa), Garraf atrau.

Audiovisuals i exposicions permanents

Els diferents centres d'interpretació, punts i oficines d'interpretació i equipaments de l'àmbit CETS compten amb projeccions audiovisuals i exposicions que ajuden a turistes i visitants a la descoberta del patrimoni.

Alguns exemples són:

- Audiovisual "El Garraf, Parc Natural": Recorregut pel Parc del Garraf, a través del vent com a fil conductor, que permet conèixer la singularitat d'aquest espai protegit. Es projecte a La Pleta, Sitges.
- Exposició "Els ressons de l'aigua", ubicada a la Masia la Guixera, Castelldefels, antiga masia rehabilitada per una escola taller i situada al començament de la riera (fondo) de Can Roca. L'equipament, format per La Guixera i les basses de Can Roca, pretén explicar l'aprofitament històric de l'aigua en una població de l'entorn d'un massís càrstic com el del Garraf i l'ús actual que se'n fa. L'exposició repassa els usos i malbarataments de l'aigua i es potencia la seva utilització racional i sostenible.
- Exposició "El Garraf, bressol de l'espeleologia catalana": mostra de fotografies dels primers espeleòlegs que s'endinsaren en els nombrosos avencs que caracteritzen el Parc del Garraf. També hi són representats uns maniquins amb els vestuaris d'època

d'aquest esport des de principis del segle XX fins a l'actualitat. Es troba al Centre cívic d'Olesa de Bonesvalls.

- Exposició "Programa de seguiment i conservació de l'àliga cuabarrada", que recull els resultats d'aquest programa de seguiment així com imatges en temps real de la vida de l'àguila mitjançant càmeres que observen de forma permanent els llocs de nidificació. Ubicada a La Pleta, Sitges.
- Exposició "L'espai marí de les costes del Garraf", dóna a conèixer els principals hàbitats de l'espai marí, la descripció física, els valors naturals i culturals i culturals i les principals amenaces a què es troba subjecte. Es troba ubicada al Centre d'estudis del Mar, Sitges.

5.3 Processos per garantir que altres entitats, especialment empreses turístiques, proporcionen informació adequada

Des de 4 dels 5 espais protegits del territori es compta amb iniciatives de formació i sensibilització a agents del territori adreçats a professionals del seu entorn immediat –en algunes de les activitats formatives i sensibilització, hi participen també seus equips de gestió-. Es compta també amb altres programes de formació d'empreses turístiques en els valors del territori:

Ens impulsor	Iniciatives
Parc del Garraf Parc d'Olèrdola Parc del Foix	Sessions de formació adreçades als membres del "Parc a Taula", informadors/es dels equipaments i oficines de turisme, i responsables de medi ambient/turisme dels Ajuntaments
	Reunió – formació de caràcter mensual (excepte els mesos de gener, juliol, agost, novembre i desembre) per a personal del parc i agents turístics vinculats al parc. Obert a les empreses del "Parc a taula" i altres persones i empreses interessades que tinguin un vincle amb el Parc. Jornades liderades per tècnics dels parcs naturals i directors. Compta amb una temàtica i un equipament o empresa diferent a visitar.
	Intervenció en les formacions organitzades pel SICTED Garraf i de l'Alt Penedès per part del personal dels parcs per tal de donar a conèixer aquests espais protegits a empreses de la comarca

Cal destacar també l'agència NODE Garraf i Turisme del Baix Llobregat està implantant del projecte "Punts d'informació turística" (de la Gerència de Serveis de Turisme de la Diputació de Barcelona), projecte que permet treballar en la línia de garantir que les empreses turístiques proporcionen informació adequada sobre el territori –especialment respecte els seus espais protegits-.

La formació específica sobre recursos i valors del territori –especialment en el cas de la formació organitzada pel Parc- coexisteix amb una oferta formativa de tipus més gremial (com la formació obligatòria a les empreses que disposen del SICTED).

5.4 Oferta de serveis d'informació i interpretació específica per a joves, escolars i estudiants

Es compta amb una oferta específica de descoberta de 4 dels 5 espais protegits de l'àmbit CETS adreçada específicament a joves, escolars i estudiants.

Des dels Parcs del Garraf i Olèrdola i Foix, l'oferta s'estructura en dos programes:

- "Viu el Parc", programa d'activitats artístiques que s'estructuren segons tres públics destinataris: tots els públics, activitats als municipis i programa escolar, adreçat als alumnes de 5è de primària de les escoles dels mateixos municipis. El programa escolar, promogut per l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona i present en diferents espais protegits, consisteix en una activitat a l'aula, durant la qual un educador explica als alumnes el concepte de parc, dóna a conèixer els elements naturals i patrimonials que hi podem trobar, i les normes que tothom ha de complir per vetllar per la seva conservació. Finalment es realitza una visita a l'espai protegit per tal de completar aquests coneixements amb activitats de descoberta de la flora i fauna del seu entorn proper. El programa és gestionat a través d'un concurs públic a partir del qual s'adjudica l'execució del programa, mitjançant concessió, a una empresa especialitzada.
- "Coneguem els nostres parcs", vigent al Parc del Garraf. Programa d'educació ambiental inclusiu que té com a objectiu donar a conèixer els espais naturals gestionats per la Diputació de Barcelona. La Gerència de Serveis d'Espais Naturals de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat, de forma continuada des de fa trenta dos anys, ofereix aquesta activitat educativa a les escoles de la província. El programa va adreçat als alumnes de sisè curs de primària, i s'adequa a les competències bàsiques del projecte curricular d'aquesta etapa escolar. És un programa gratuït, subvencionat per la Diputació de Barcelona, que es fa càrrec de la direcció tècnica, la gestió i la contractació de l'empresa que organitza les activitats. Es desenvolupa en dues fases: una primera fase es realitza a l'aula i és conduïda pel personal del centre amb el suport d'un entorn virtual de formació en línia i la segona consisteix en un itinerari guiat per monitors especialitzats en educació ambiental en l'espai natural.

El consorci els Colls – Miralpeix ofereix també activitats de sensibilització per les escoles, concretament l'activitat "Volem la platja neta!" que té per objectius sensibilitzar sobre el dret a gaudir d'un medi no degradat i el deure de conservar-lo, fomentar la participació social i ciutadana en la conservació dels entorns naturals, contribuir a la millora

dels espais naturals més propers, conèixer els espais naturals del territori. intercanviar inquietuds respecte als espais naturals i conèixer l'impacte dels residus en la biodiversitat marina. Les activitats s'ofereixen a centres escolars de l'àmbit territorial del consorci.

Finalment, el Centre d'Estudis del Mar ofereix també activitats al voltant del medi litoral:

- "Remullades escolars", sortides de descoberta del litoral basades en l'observació directa i en la participació dels educadors i dels alumnes. Estan especialment adaptades per nivells, des de l'educació infantil fins al batxillerat.
- Activitats en temps de vacances, concretament tallers i sortides per a esplais i casals per a nens de 6 a 12 anys.
    - Tallers: "Juguem amb les petxines", "Contaminació marina", "El peix estel" i "Molinets vent".
    - Sortides a la platja: "Aquaris a la platja", "Joc dels residus" i una gimcana

Existeixen diferents empreses de guiatge i interpretació, tant de valors naturals com culturals i amb capacitat per atendre tant escolars com turistes, visitants i població local. Les webs del Parc del Garraf, Olèrdola i Foix publiciten determinades empreses de guies així com equipaments i empreses d'educació ambiental que desenvolupen activitats en el marc dels programes organitzats pels parcs o per la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona. A més, es disposa d'una web específica d'educació ambiental per part de la Diputació de Barcelona.

El gran gruix de les activitats que s'adrecen a grups escolars es centren en l'educació primària i secundària obligatòria mentre que els nivells reglats formatius de batxillerat, formació professional i universitat no compten, actualment, amb una oferta organitzada d'activitats.

Alguns municipis, en col·laboració amb centres d'educació, organitzen activitats d'acostament entre població jove i patrimoni (per exemple, el programa "Apadrinem el Patrimoni" que duu a terme l'IES Begues).

L'àmbit CETS acull també camps de treball per a joves, tant nacionals com internacionals, dedicats al manteniment i restauració del patrimoni: Can Grau, cal Ganxo, Olivella, La Cova d'en Sadurní, etc.

6 PARTICIPACIÓ, COHESIÓ SOCIAL I COMUNICACIÓ DE LA CETS

6.1 Facilitar sistemes de prevenció de conflictes amb la població local

L'execució de les determinacions que estableixen els Plans Especials dels parcs del Garraf i d'Olèrdola es duen a terme a partir de la gestió de la Diputació de Barcelona –administració gestora dels parcs- i dos òrgans de gestió:

- Consell Coordinador, òrgan que pretén garantir la participació i la col·laboració en la gestió de l'espai protegit de les diferents administracions públiques amb competències específiques en aquest àmbit territorial i de les organitzacions professionals o específiques directament interessades en la gestió de l'espai natural. Realitza dues reunions anuals. En són membres els alcaldes/esses dels municipis que aporten territori als parcs (9 Parc del Garraf i 2 en cas d'Olèrdola) així com les següents administracions i personal tècnic:

	Consell coordinador Parc del Garraf	Consell coordinador Parc d'Olèrdola
Presidència del Consell Coordinador	President/a de la Diputació de Barcelona	Diputat/da President/a de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona
Vicepresidència del Consell Coordinador	Diputat/da President/a de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona	--
Vocals	Representant del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya	--
	Representant del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya	Representant del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya
	9 alcaldes/esses àmbit Parc	2 alcaldes/esses àmbit Parc
	Consorci del Parc de Collserola	Director/a general del Museu Arqueològic de Catalunya
Assistents	3 president/a dels consells comarcals: Garraf, Baix Llobregat i Alt Penedès	
	Coordinador/a de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona	Coordinador/a de la Gerència de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona
	--	Cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona
	Cap de la Direcció Territorial Occidental de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona	Cap de la Direcció Territorial Occidental de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona
	Director/a del Parc del Garraf	Director/a del Parc d'Olèrdola
	Biòleg/a del Parc del Garraf	--

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de "Parc del Garraf i Parc d'Olèrdola Memòria 2015"

- Comissió Consultiva, existent només al Parc del Garraf, constituïda pels representants dels ciutadans que, a causa de la seva activitat econòmica o la seva voluntat de participar en els afers públics, volen tenir un paper més actiu en el desenvolupament del pla especial i en la determinació de la gestió dels parcs. És important destacar que la

seva composició va ser actualitzada l'any 2010 i que compta amb representació del sector turístic. Es reuneix una vegada a l'any i els seus membres són els següents:

Sector	Membres Comissió Consultiva Parc del Garraf
Diputació de Barcelona – Oficina tècnica de Parcs Naturals	Cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona
	Cap de la Direcció Territorial Occidental de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona
	Director/a del Parc del Garraf
Consell Coordinador	3 alcaldes/esses àmbit Parc
Turístic	Gerent de la Xarxa Empresa i Comerç de Castelldefels
Forestal	Representant de la Federació d'ADF del Penedès i Garraf
Cinegètic	Representant de la Societat de Caçadors de Gavà
Motorista i ciclista	Representant del Moto Club Sitges
Excursionista	Representant de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Espeleologia	Departament de Conservació de Cavitats de la Federació Catalana d'Espeleologia
Entitats cíviques	Vocal de la Federació d'Associacions de Veïns de Castelldefels
Entitats educatives	Representant de l'Associació Edulis per la divulgació i l'estudi del medi ambient a Vilanova i la Geltrú
Entitats culturals	Representant de la Fundació Monjos Budistes Skya Tashi Ling
Entitats científiques i conservacionistes	Vicepresident de l'Institut d'Estudis Penedesencs
	Conservador del Museu de Gavà

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de "Parc del Garraf i Parc d'Olèrdola Memòria 2015"

En el cas del Parc del Foix, l'execució de les determinacions que estableix el seu Pla Especial es duen a terme mitjançant les decisions del Consorci del Parc del Foix (anomenat també Assemblea General del Consorci), amb el seu òrgan decisori, el Consell Coordinador, integrat pels representants que cada administració lliurement designi:

Consell coordinador Parc del Foix
4 representants de l'Ajuntament de Castellet i la Gornal
4 representants l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos,
2 representants de la Fundació Abertis
4 representants de la Diputació de Barcelona
El/la gerent del Consorci
El/la president/a del Consorci: alcalde/ssa de Castellet i la Gornal

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de "Parc del Foix Memòria 2014"

Els estatuts preveuen la possibilitat de crear un comitè científic assessor i una comissió consultiva, però actualment no s'ha creat cap d'aquests dos òrgans.

La inexistència d'un espai estable de participació no ha estat obstacle per abordar potencials conflictes de forma participada, com és el cas de l'elaboració d'un mapa de priorització de camins on realitzar activitats organitzades. Així, durant l'any 2014, es van iniciar diverses reunions informatives i de consens entre diverses entitats per al traçat de mapa de camins per a activitats organitzades (MACAO) en l'àmbit del Parc del Foix. Actualment es mantenen les reunions per tal de disposar d'un mapa actualitzat.

Complementàriament a aquests espais de gestió i participació dels tres parcs, per tal d'abordar projectes més concrets, es realitzen reunions entre serveis tècnics municipals i personal del Parc.

Alguns municipis han comptat amb espais de treball i participació per tal d'estructurar les aportacions de la població. Aquets espais de treball coeixisteixen amb les entitats del sector turístic que integren entitats públiques i privades. En citem els següents exemples:

Espai de participació	Comentaris
Consell de Medi Natural d'Olèrdola	Actualment ja no existeix
Taula de treball - grup de competitivat de turisme a Cubelles	Pendent reprendre el treball
Comissió Delegada de Turisme del Garraf	Comissió estable de l'Agència NODE Garraf que reuneix a regidors i tècnics dels 6 municipis i Consell Comarcal, gremis, Cambra de Comerç i agents socials implicats a l'activitat turística de la comarca
Consell municipal de medi ambient de Vilanova i la Geltrú	--
Comitè Tècnic i Consell Rector del Consorci dels Colls i Miralpeix	--

En relació al tractament de temes turístics, el propi espai del Fòrum Permanent ha suposat una nova oportunitat per integrar l'opinió, visió i expectatives de la població local (residents i càrrecs electes) en la definició d'una estratègia de turisme sostenible per al territori. En aquest sentit, han participat en el Fòrum Permanent les següents entitats:

Població local participant en el Fòrum
Ajuntament d'Avinyonet del Penedès
Ajuntament de Begues
Ajuntament de Cubelles
Ajuntament de Gavà
Ajuntament de Sant Pere de Ribes
Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos
Ajuntament de Sitges
Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
Ajuntament d'Olèrdola
Ajuntament d'Olesa de Bonesvalls

Població local participant en el Fòrum
Ajuntament d'Olivella
Ajuntament de Castelldefels
Consorci Colls Miralpeix
CUP Sitges
E.P.E.L. Neàpolis
MAC Olèrdola
Node - Garraf
Slow food Garraf- Pendès
Associació de Protecció del Medi Ambient del Garraf
Monjos Budistes
Societat de caçadors de Sitges
Associació de Propietaris Forestals del Massís del Garraf. Representats per NODE Garraf

Existeixen diverses eines d'informació unidireccional entre espai protegit i administracions i població local, com poden ser: webs municipals i d'entitats de gestió i promoció del turisme, revistes municipals (que ocasionalment inclouen informacions sobre els valors del territori), etc.

La gestió de canals i eines 2.0 permeten una comunicació bidireccional i interacció entre espai protegit, la població local i els visitants.

Alguns exemples són:

- Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix: webs dels parcs, facebook dels parcs, butlletí informatiu dels parcs (comú a tota la Xarxa de Parcs).
- Consorci Colls – Miralpeix: butlletí mensual d'activitats i notícies ambientals més rellevants del litoral del Garraf "Infocolls", presència als mitjans de comunicació a través de les agendes dels ajuntaments associats i de la Generalitat, web del Consorci i presència a les xarxes socials (Facebook i Twitter).
- Comarca del Garraf: Canal Blau TV, televisió pública de la comarca.
- A nivell municipal:

Municipi	Mitjà
Avinyonet del Penedès	Web, facebook, twitter i butlleti municipal "Avinyonet avui"
Olesa de Bonesvalls	Web, facebook, twitter, canal youtube i flickr
Begues	Web, facebook, twitter, butlletí electrònic i butlletí muncipal
Castelldefels	Web, facebook, twitter, canal youtube, flickr, instagram i Ràdio Castelldefels, Castelldefels TV i blog de l'alcaldessa
Gavà	Web, facebook i twitter
Olivella	Web i butlletí electrònic
Sant Pere de Ribes	Web
Sitges	Web, facebook, twitter, instagram i Ràdio Maricel i Maricel Televisió
Vilanova i la Geltrú	Web, facebook, twitter, comunicats de premsa, butlletins informatius i Canal Blau FM, l'emissora

Municipi	Mitjà
	municipal de Vilanova i la Geltrú
Canyelles	Web, twitter i flickr
Olèrdola	Web, twitter, facebook, butlletí municipal "Olèrdola Informació" i Ràdio 20
Castellet i la Gornal	Web
Santa Margarida i els Monjos	Web, facebook i twitter de l'ajuntament i butlletí municipal "Nosaltres". Blog i twitter del Molí del Foix
Cubelles	Web, facebook, twitter, canal youtube, flickr i instagram

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Grup de Treball i cerca pròpia

6.2 Comunicació i implicació entre empreses, espais protegits i visitants

Des dels tres parcs s'han dut a terme diferents iniciatives amb implicació del sector turístic privat. Els principals espais de treball estable entre Parc i empreses relacionades, directa o indirectament, amb el turisme són les següents:

- Programa "Parc a Taula", programa de desenvolupament econòmic promogut per la Diputació de Barcelona que pretén destacar, mitjançant la gastronomia, la producció artesanal i la viticultura de proximitat i de qualitat, els valors naturals, culturals i paisatgístics dels parcs (vegeu-ne descripció detallada en l'apartat 7.1 Promoció de la compra de productes locals). Actualment en els parcs del Garraf, Olèrdola i Foix compta amb 38 empreses participants de les quals 2 són allotjaments turístics i 13 són restaurants (la resta són cellers i establiments elaboradors i productors).
- Relació estable amb les empreses concessionàries de serveis d'informació, educació ambiental, etc. A partir de l'establiment de reunions periòdiques de caràcter mensual es convoquen jornades formatives (tant en termes de formació "a l'aula" com visites al territori) que són liderades pel personal tècnic dels parcs naturals (vegeu-ne la descripció en l'apartat 5.3 Processos per garantir que altres entitats, especialment empreses turístiques, proporcionen informació adequada).

Totes les sessions de treball que s'organitzen en el marc d'aquestes dues iniciatives permeten un contacte directe entre personal dels espais protegits i empreses turístiques.

De manera transversal a les iniciatives dutes a terme pels espais protegits i pels diferents municipi en relació a la cerca d'equilibri i consens entre població local, empreses, espais protegits i visitants, la creació del propi espai del Fòrum Permanent ha suposat una nova oportunitat per integrar l'opinió, visió i expectatives d'aquests sectors. En aquest sentit, han participat en el Fòrum Permanent les següents entitats:

Respecte els sistemes de comunicació amb turistes i visitants, els espais protegits i altres recursos turístics de l'àmbit CETS compten amb diferents eines per adreçar-se a potencials visitants; aquestes iniciatives han estat detallades anteriorment (vegeu apartat 5.1 Promoció

responsable i fidedigne de l'espai protegit i 6.1 Facilitar sistemes de prevenció de conflictes amb la població local) i es resumeixen a continuació:

- Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix: webs dels parcs, facebook dels parcs, butlletí informatiu dels parcs (comú a tota la Xarxa de Parcs).
- Webs turístiques d'abast supramunicipal: www.garraftour.com, www.enoturismepenedes.cat i http://turisme.elbaixllobregat.cat
- Webs turístiques municipals: http://www.sitgestur.cat, http://www.vilanovaturisme.cat, http://castelldefelsturismo.com/ca, http://turismeavinyonet.cat/.

Per altra banda, per recollir opinions i experiències de visitants, diferents equipaments turístics públics i privats de l'àmbit CETS compten amb sistemes de gestió de la qualitat que comporten la facilitació d'enquestes a turistes i visitants (vegeu-ne descripció detallada a l'apartat 4.2 Millora de la qualitat de les infraestructures i serveis turístic públics i privats). En síntesi, aquest és el nombre d'equipaments que compten amb sistemes de qualitat que incorporen la recollida d'informació i percepció de visitants:

Tipologia d'ens	Nombre infraestructures
Ens gestors i promotors del turisme : oficines de turisme i agències de desenvolupament Oficina de Turisme de Sitges	7
Ens de gestió del territori i la conservació : parcs	3
Centres d'informació i interpretació	5
Infraestructures d'ús turístic de gran capacitat: port	1
Empreses turístiques Alt Penedès – Àmbit CETS	3
Empreses turístiques Garraf – Àmbit CETS	22

Font: elaboració pròpia a partir de dades facilitades per NODE Garraf i consulta al web (28.12.2016) http://www.calidadendestino.es/Contenidos/ConsultaEstablecimientosDistinguidos.aspx

6.3 Visibilització de la CETS

El procés de treball i participació que l'àmbit CETS ha dut a terme per tal de presentar la seva candidatura a la Federació Europarc ha estat recollit en diferents mitjans informatius dels llistats en l'apartat 6.1 Facilitar sistemes de prevenció de conflictes amb la població local.

A més, se n'ha fet difusió específica a totes les empreses turístiques que ja mantenen un vincle amb els espais protegits de l'àmbit com a altres empreses turístiques que es considera clau sumar al procés. En aquest cas, el contacte s'ha realitzat a partir dels gremis turístics.

De les tasques de difusió de la CETS, en destaquem les següents per la seva constància durant tot el procés de treball:

- Creació de cartell informatiu per a la convocatòria de Fòrums Permanents, realitzat pels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix i difosa a través de les xarxes socials i webs dels tres parcs.
- Emissió de notes de premsa, per part dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix, difoses principalment en la web de referència de turisme sostenible als espais protegits gestionats per la Diputació de la Barcelona.
- Inclusió de la convocatòria del Fòrum Permanent en l'apartat d'Agenda a la web del Consorci Els Colls – Miralpeix i en butlletí informatiu "Infocolls".
- Inclusió de la convocatòria del Fòrum Permanent en butlletí de NODE Garraf, Agència de Desenvolupament, "Butlletí Garraftour".
- Inclusió de la CETS com a "Projecte estratègic" a la comarca del Garraf en l'"Informe territorial de la província de Barcelona 2015" – Sèrie Estudis Econòmics, elaborat per la Diputació de Barcelona i la Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona.

De manera més puntual, s'han dut a terme també les següents tasques de comunicació sobre el procés de candidatura a la CETS al Garraf, Olèrdola i Foix:

- Reportatge a Canal Blau sobre el procés d'adhesió a la CETS

http://canalblau.xiptv.cat/garraf-noticies/capitol/el-territori-aposta-per-adherir-se-a-la-carta-europea-de-turisme-sostenible

- Assistència al "Seminario permanente de la CETS" organitzat per Europarc España a Valsaín els dies 4, 5 i 6 de magi de 2016. En representació de l'espai CETS hi va assistir la Tècnica d'üs Públic dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix.
- Assistència a la taula de treball CETS als espais protegits de Catalunya, espai de trobada entre els diferents parcs i parcs naturals certificats o en procés d'obtenció de la CETS. La trobada es va realitzar el 9 de novembre. En representació de l'espai CETS hi va assistir la Tècnica d'Ús Públic dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix.

7 IMPACTE ECONÒMIC DEL TURISME

7.1 Promoció de la compra de productes locals

La incorporació de productes locals als serveis de les empreses turístiques ha anat creixent en els darrers temps com a iniciativa del propi sector turístic, empès també per la demanda d'aquest tipus de productes.

El territori compta amb programes que impulsen la presència, de forma regular, de productes locals en empreses turístiques així com amb jornades i fires basades en productes locals.

En relació als programes estables destaquem els següents:

- Programa "Parc a Taula": programa de desenvolupament econòmic promogut per la Diputació de Barcelona que pretén destacar, mitjançant la gastronomia, la producció artesanal i la viticultura de proximitat i de qualitat, els valors naturals, culturals i paisatgístics dels parcs. S'estructura bàsicament a partir d'articular la presència de productes característics dels espais protegits en els establiments turístics i de restauració així com preveu també l'organització i participació en esdeveniments on es confereix importància als productes locals. Als parcs del Garraf, Olèrdola (participants al programa des de 2001, i com a pioners) i Foix (des de 2008) els productes més emblemàtics que es pretén posicionar a partir del programa són: col paperina, escarola perruqueta, tomacó, espigalls (brots de la col brotonera), préssec d'Ordal, gall de pota blava, gall negre del Penedès i malvasia de Sitges (varietat de cep blanc). Actualment en aquests tres parcs el programa compta amb 38 empreses participants: 2 allotjaments turístics, 13 restaurants, 8 cellers i 15 establiments elaboradors i productors (incloent-hi una confraria de pescadors). Com a elements de promoció i difusió, el programa compta amb web pròpia (http://parcs.diba.cat/web/parc-a-taula/), una *app*, una guia en suport digital (i en paper del 2001 al 2015), perfils a les xarxes socials, un butlletí *on-line* i assistència a diferents fires locals i sectorials (de temàtica alimentària). El programa es complementa amb sessions de formació adreçades als seus participants i que han estat descrites en l'apartat 5.3 Processos per garantir que altres entitats, especialment empreses turístiques, proporcionen informació adequada.

- Xarxa de Productes de la Terra: aquesta xarxa és una agrupació voluntària de 12 ens locals d'àmbit supramunicipal impulsada per la Diputació de Barcelona l'any 2010. El seu objectiu és enfortir el teixit empresarial de productes alimentaris locals i de qualitat de la demarcació de Barcelona, més enllà dels espais protegits a diferència del programa "Parc a

Taula". Les actuacions que es duen a terme per assolir aquest objectiu s'emmarquen en un Pla Estratègic on una de les principals línies d'actuació és la millora de la comercialització de les empreses que en formen part. En el marc d'aquesta línia, es duen a terme diferents accions amb l'objectiu que les empreses ampliïn les seves oportunitats de negoci: formació i assessorament en màrqueting i comercialització; presència a fires des de l'àmbit local fins l'internacional; elaboració de material promocional tant en paper com en suport digital, comerç *on-line*, accions de promoció del consum dels productes locals a nivell dels restaurants, les escoles i les institucions públiques, etc. En l'àmbit CETS i com a ens promotors hi participen els consells comarcals del Baix Llobregat i el de l'Alt Penedès i l'Agència de Desenvolupament NODE Garraf. Segons la "2ª edició del Directori d'empreses i productes de la terra" (2015), compta amb la participació de 3empreses a l'àmbit CETS del Baix Llobregat – totes tres a Gavà-, 26 de l'Alt Penedès i 35 al Garraf.

Cal tenir present també l'existència de Slow Food Garraf i Penedès, secció local de l'associació internacional Slow Food, associació eco gastronòmica sense ànim de lucre, fundada el 1989 per contrarestar la fast food i la fast life, impedir la desaparició de les tradicions gastronòmiques locals i combatre la falta d'interès general per la nutrició, pels orígens, els sabors i els impactes del consum d'aliments.

L'entitat organitza "Mercats de la Terra" als municipis de Sitges i Vilanova i la Geltrú i a més compta amb 3 restaurants certificats amb el distintiu Slow Food en l'àmbit CETS (2 a Sitges i 1 a Vilanova i la Geltrú) així com amb 8 "Productors amics" en l'àmbit CETS.

En relació als productes que es posen a la venda als centres d'informació dels espais protegits, es disposa dels següents productes en els diferents centres:

- Castell de Penyafort del Parc del Foix disposa de mel i vins locals.
- Petit Casal de Begues, al Parc del Garraf, es venen unes pedres decorades d'una petita empresa de Sitges.
- A La Sala d'Olivella, Parc del Garraf, es ven una cervesa artesana.

En relació a les activitats de promoció i visualització de productes locals amb caràcter puntual, destaquem els següents esdeveniments:

- Fira RemeiArt, a Santa Margarida i els Monjos, fira que es va dur a terme per primera vegada l'any 2011 com a projecte de difusió i coneixement de les herbes remeieres impulsat des de l'Ajuntament i fet amb la col·laboració de les entitats i el teixit econòmic local amb l'objectiu de donar a conèixer les herbes des de tots els seus possibles

àmbits: salut, benestar, alimentació, botànica, etc. Es duu a terme cada tercer diumenge de juny i compta també amb actes paral·lels com la "Nit de Vermuts i Licors d'herbes", menús temàtics als diferents establiments del municipi i l"Herbes campus", una jornada formativa.

- "Mercat del Cava i la tapa", que es duu a terme a Sant Pere de Ribes el mes d'octubre i que té com a objectiu potenciar dos dels sectors més representatius a la comarca: la restauració local, en format tapa, i els productors de cava, principalment petits i mitjans elaboradors del Garraf i del Penedès.

7.2 Suport a les empreses turístiques: viabilitat econòmica i contractació local

Des dels organismes supramuncipals com el Consell Comarcal de l'Alt Penedès, el del Baix Llobregat i l'Agència de Desenvolupament NODE Garraf es treballa per al desenvolupament econòmic dels respectius àmbits territorials.

En els municipis de l'àmbit CETS amb major capacitat tècnica es gestionen també borses de treball. En són exemple:

- Olèrdola: Servei Local d'Ocupació
- Cubelles: prospecció d'empreses per part del Servei d'Orientació Laboral de Cubelles (SOLC) i gestió de les ofertes de feina entre els usuaris del SOLC que ha de ser gent empadronada al municipi.
- Sitges: Centre Municipal d'Ocupació Nivell 10

Des de totes aquestes entitats es promou la contractació de població local en el sector turístic així com en la resta de sectors.

La Diputació de Barcelona convoca anualment ajuts per al finançament d'actuacions en els espais protegits que gestiona, entre els quals, els parcs del Garraf, Olèrdola i Foix. Les subvencions s'adrecen a:

- Particulars
- Entitats sense ànim de lucre i entitats culturals
- Agrupacions i empreses forestals, agrícoles i ramaderes

En el marc d'aquestes subvencions es poden finançar actuacions adreçades a:

- Millora de l'habitatge
- Restauració del patrimoni arquitectònic

8 FORMACIÓ EN TURISME I SOSTENIBILITAT EN L'ÀMBIT CETS

8.1 Formació en turisme

En el marc dels sistemes de qualitat implantats en el territori, principalment el SICTED, i a partir de propostes formatives dels diferents gremis, les empreses i els tres parcs que disposen d'aquesta acreditació, participen en sessions formatives de manera regular.

En relació a les formacions ofertes en el marc del SICTED, durant el 2016, i en el marc del SICTED, s'ha programat les següents sessions en l'àmbit CETS:

- Taller "10 Elements indispensables per a una excel·lent atenció i interacció amb el client". Organitzat conjuntament amb Enoturisme Penedès
- Taller "Com ser diferents en un món on som tots iguals". Organitzat conjuntament amb el Consell Comarcal del Baix Llobregat
- 2 edicions del taller "Atraure visites al teu web: com generar trànsit i convertir-los en clients". Conjuntament amb Enoturisme Penedès i el Consell Comarcal del Baix Llobregat
- 2 edicions del taller "Creació de Productes turístics". Organitzades conjuntament amb El Molí del Foix i el Centre Social de Cubelles.
- Taller "Content Màrqueting per diferenciar productes i destinacions". Conjuntament amb l'ajuntament de Sant Pere de Ribes.
- Taller "Venda definitiva: 10 claus definitives". Organitzat conjuntament amb Enoturisme Penedès.
- Taller "Trucs senzills per fer vídeos a les xarxes socials". Organitzat conjuntament amb el Consell Comarcal del Baix Llobregat

Durant l'any 2015, el personal de l'àrea d'Ús Públic dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix ha assistit a la següent formació sobre turisme:

Nom del curs	Ens organitzador
Formació TICS per millorar la gestió de l'empresa turística	SICTED
Com fer que el meu producte i servei tingui marca pròpia	SICTED
Storytelling, l'èxit en la comunicació digital turística	SICTED
Estudi bàsic de seguretat i autoprotecció en els esdeveniments esportius	Diputació de Barcelona

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la "Parc del Garraf i Parc d'Olèrdola. Memòria 2015"

Fins el moment, no es compta amb una oferta formativa planificada de manera conjunta pel que fa a calendaris, continguts, etc.

8.2 Formació en turisme sostenible

La formació del personal dels ens de gestió i promoció turística del territori així com de les pròpies empreses turístiques en temes de sostenibilitat depèn de la pròpia planificació en formació de cada ens. Segons la informació facilitada pel Grup de Treball, actualment aquesta planificació no integra, de manera sistemàtica, temes de sostenibilitat en el turisme.

Des dels tres parcs s'ha iniciat ja la participació en els espais de treball i formació de la CETS a diferents nivells:

- "Seminari Permanent de la CETS", organitzat anualment per EUROPARC-Espanya amb la col·laboració del Centre Nacional d'Educació Ambiental (CENEAM) del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.
- Taula de treball dels espais acreditats amb la CETS a Catalunya. Espai de treball integrat per la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya – Departament de Territori i Sostenibilitat.

Durant l'any 2015, el personal de l'àrea d'Ús Públic dels parcs del Garraf, Olèrdola i Foix ha assistit a la següent formació sobre sostenibilitat:

Nom del curs	Ens organitzador
Projecte de sensibilització ambiental mitjançant el voluntariat i les entitats no lucratives	Diputació de Barcelona
I Fòrum Metropolità per a la Sostenibilitat	ÀMB
IX Trobada de la Xarxa d'Equipaments d'Educació Ambiental i Ús Públic	Diputació de Barcelona

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la "Parc del Garraf i Parc d'Olèrdola. Memòria 2015"

A més, durant el mes de novembre de 2016 el personal de l'àrea d'ús públic de l'espai protegit, personal tècnic de NODE Garraf, d'Enoturisme Penedès i de Turisme del Baix Llobregat van assistir al curs d'acreditació en adhesió Biospehere per la província de Barcelona, organitzat per la Diputació de Barcelona – Gerència de Serveis de Turisme i que va comptar amb el següent contingut:

Mòdul	Contingut
1	Turisme responsable i sistemes de gestió sostenible
2	Destinacions turístiques Biosphere i metodologia d'adhesió i certificació (part II)
3	Metodologia d'adhesió i certificació (part II) i la plataforma Biosphere
4	Requisits de l'adhesió a la destinació sostenible (part I)
5	Requisits de l'adhesió a la destinació sostenible (part II)

També durant el 2015, personal de l'àrea d'Ús Públic ha assistit a una formació, impartida per la pròpia Diputació de Barcelona, sobre "Com oferir una correcta atenció i acompanyament a les persones amb discapacitat".

Tal com s'ha descrit en l'apartat 5.3 Processos per garantir que altres entitats, especialment empreses turístiques, proporcionen informació adequada, els espais protegits de l'àmbit CETS duen a terme diferents activitats formatives adreçades al sector turístic, tant públic com privat. Si bé no es tracta de formació en turisme sostenible, sí que destaquen per ser formacions centrades en la descoberta del recursos turístics que inclouen valors naturals i culturals presents en els espais protegits:

Ens impulsor	Iniciatives
Parc del Garraf Parc d'Olèrdola Parc del Foix	Reunió – formació de caràcter mensual (excepte els mesos de gener, juliol, agost, novembre i desembre) per a personal del parc i agents turístics vinculats al parc. Obert a les empreses del "Parc a taula" i altres persones i empreses interessades que tinguin un vincle amb el Parc. Jornades liderades per tècnics dels parcs naturals i directors. Compta amb una temàtica i un equipament o empresa diferent a visitar. Any 2015: 7 sessions organitzades, 6 de realitzades, 84 assistents i valoració mitjana de 3,60 sobre 5.
	Intervenció en les formacions organitzades pel SICTED Garraf i de l'Alt Penedès per part del personal dels parcs per tal de donar a conèixer aquests espais protegits a empreses de la comarca

Finalment, i en referència al SICTED, el seu ens gestor, Secretaría de Estado de Turismo, va emetre una nota informativa l'any 2015 relativa a la convalidació del "Pla de millora" de les empreses SICTED en relació a la CETS., convalidació que caldrà tenir present en el desenvolupament i implantació de la Fase II, d'Adhesió d'empreses a la CETS.

9 SEGUIMENT DELS IMPACTES DEL TURISME

9.1 Seguiment del nombre de visitants, característiques, despesa i satisfacció

En el marc dels sistemes de qualitat implantats en el territori, principalment el SICTED, les oficines de turisme presents al territori fan estudis de visitants de manera periòdica amb dades sobre el perfil del visitant, enquestes, etc. En el marc d'aquest sistema de qualitat, es disposa de dades sobre perfil de visitant recollides en els centres d'infromació dels tres parcs de l'àmbit CETS.

Si bé actualment no es compta amb una homogeneïtzació de dades a recollir i les dades no es recullen ni es tracten de manera coordinada en l'àmbit CETS, es present els següents resultats:

- Des dels Parcs del Garraf i Olèrdola i Foix: es compta amb un aplicatiu de gestió de visitants on-line . Es realitza un recompte de nombre de visitants a partir de dades provinents de diferents entitats, organitzacions, empreses, etc. Es fa un buidat i interpretació de les dades a les memòria anuals. També es registren els usuaris de diversos programes adreçats a turistes i visitants com el "Passejades", sortides guiades organitzades per empreses de guies, etc.. Els equipaments gestionats per empreses presenten les seves memòries anuals on especifiquen el nombre d'activitats realitzades, nombre de participants, etc

  Pel que fa al nombre de visitants, es registra el nombre d'usuaris d'activitats que requereixen informe favorable per part de la Diputació de Barcelona: durant el 2015 es va informar sobre la realització de 310 activitats als parcs del Garraf i Olèrdola, que va representar 21.323 usuaris.

  Es registra també el nombre d'usuaris dels equipaments d'ús públic del parc. En cas dels parcs del Garraf i d'Olèrdola, l'evolució el nombre és la següent:

Parcs	Nombre de visitants			
	2012	2013	2014	2015
Parcs del Garraf i d'Olèrdola	40.935	40.552	44.595	41.511

  Des dels tres parcs es realitzen també enquestes de satisfacció que analitzen aspectes com l'estat general del parc (accessos, senyalització, aparcaments, recollida selectiva, manteniment i vigilància), estat de l'equipament que es visita (senyalització, horari, tracte personal, qualitat de la informació, publicacions, oferta d'activitats, neteja i manteniment) així com es demana, en forma de preguntes obertes, què és el que els ha agradat més i què millorarien.

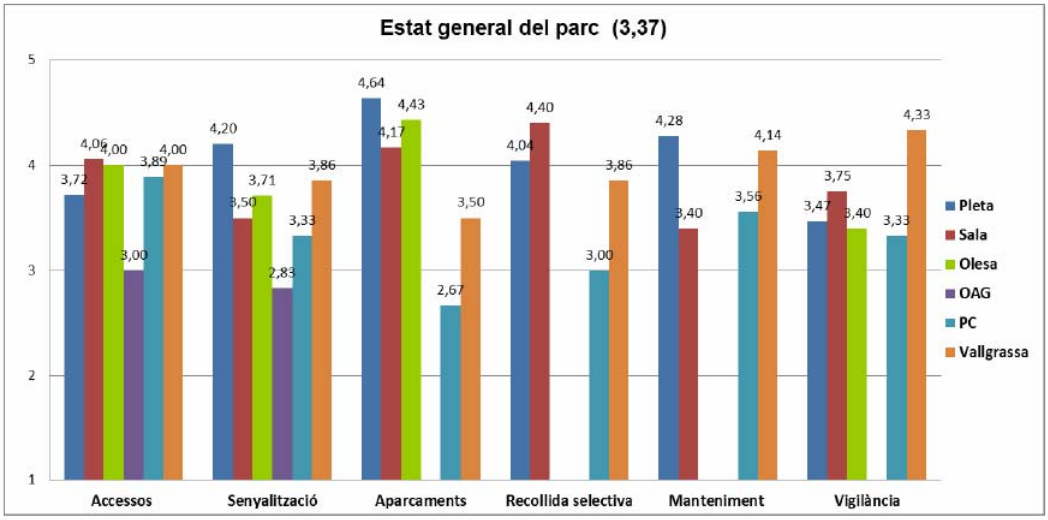

Font: "DA 0106 MEMÒRIA DEL SISTEMA DE QUALITAT EN LA GESTIÓ DE L'ÚS PÚBLIC, 2015. Parc del Garraf i Parc d'Olèrdola", pàgina 16.

La taxa de resposta d'enquestes es fixa en un valor mínim de 0,5% (una enquesta per cada 200 usuaris). Durant l'any 2015, la taxa de resposta ha estat de 0,98%:

Nombre enquestes recollides			
2012	2013	2014	2015
43	52	37	109

Respecte el perfil de visitant dels espais protegits del Garraf i Olèrdola, algunes dades a destacar són:

- Més d'un 60% dels visitants dels principals equipaments d'informació tenen entre 36 i 65 anys, fet que pot explicar-se, en part, per tractar-se d'una franja d'edat bastant àmplia. Gairebé una quarta part tenen entre 26 i 36 anys. Els majors de 65 anys representen un 7 % i els adolescents i joves, només un 2% (d'un 6% se'n desconeix la seva edat)

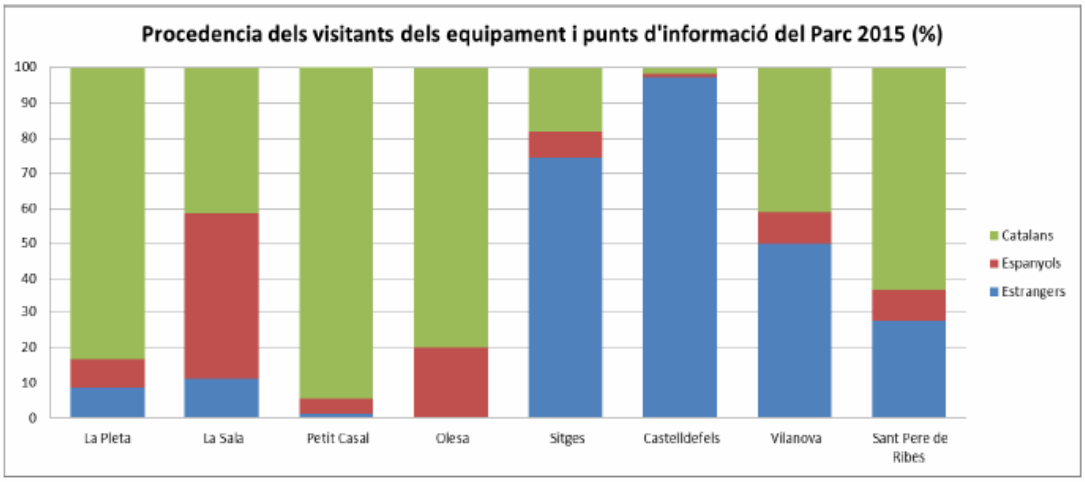

Font: "DA 0106 MEMÒRIA DEL SISTEMA DE QUALITAT EN LA GESTIÓ DE L'ÚS PÚBLIC, 2015. Parc del Garraf i Parc d'Olèrdola", pàgina 30.

- Pel que fa a la motivació dels visitants, un 45% visita els parcs per a fer-hi turisme de natura, un 42% turisme cultural, un 7% turisme religiós (per la proximitat del centre budista), 3% turisme esportiu, mentre que ocupen 1% cadascuna de les següents motivacions: shopping, turisme gastronòmic o turisme actiu.
- Els segments descrits anteriorment es confirmen amb les temàtiques per a les quals es demana informació als cinc equipaments dels parcs del Garraf i d'Olèrdola: la gran majoria d'usuaris demanen informació sobre itineraris a peu i aspectes generals del parc; en segon lloc s'interessen per el patrimoni natural i cultural i també demanen informació sobre rutes guiades, exposicions i rutes en bicicleta; mostren interès per l'audiovisual que es pot veure en diferents equipaments, i sobre les festes i fires que es realitzen en els municipis del parc; es demanar també com arribar als punts i els accessos. En menys mesura demanen publicacions, activitats en general (per exemple el programa "Viu el Parc"), informació sobre els equipaments i sobre altres parcs, educació ambiental i productes, així com bolets i castanyes. La demanda d'esports d'aventura i activitats adaptades és pràcticament nul·la.

- Des de NODE Garraf, Agència de desenvolupament, i conjuntament amb la Diputació de Barcelona – Gerència de Serveis de Turisme, els darrers anys s'han realitzat estudis amb informació recollida en base al tractament conjunt de dades resultants de la metodologia SICTED així com informes específics realitzats pel LABTurisme, de la Diputació. Per als anys 2013 i 2014 es disposa de l'estudi "Estudi de caracterització dels turistes a la costa de la Província de Barcelona -EDDETUR Turistes", amb recollida de dades a peu de carrer i referida a persones que pernocten a la zona i amb dades que es poden segmentar per comarques (però no per municipis, per això no es pot disposar de dades dels altres municipis de la resta de l'àmbit CETS). En relació als resultats d'aquest seguiment i en referència a l'estiu del 2014, el perfil de visitant és d'un turista d'entre 35 i 54 anys, que viatgen en parella (39,4%) o en família (31,2%). Acostuma a quedar-se una mitjana de 7,2 nits, durada que respon a què un 70% són estrangers (Gran Bretanya 12,5%, França 14,8% i Països Baixos 6,6%). En relació a les activitats que realitzen, la principal és anar a la platja (78,8%), passejar (45,6%) i descansar (20%). És també important destacar que un 61,4% està connectat a un smartphone durant l'estada i un 20,8% a la tablet. Respecte la "preocupació de la destinació per la sostenibilitat" (la del territori que es visita, no la del turista), es valora amb un 3,9 en una escala de l'1 al 5.

Respecte la despesa, vegeu apartat 9.3 Seguiment dels impactes del turisme en el medi ambient, l'economia i la població local. aquesta es xifra en 298€ durant el total de l'estada i en 52,9€ / dia el 2013 i 58,4€ / dia l'any 2014.

- Des de les següents oficines acreditades amb el sistema de qualitat SICTED es realitza també una recollida de dades de perfil de visitant en les següents; actualment no es disposa dels resultats:

Ens gestors i promotors del turisme
Oficina de Turisme de Sitges
Oficina de Turisme de Vilanova i la Geltrú
Oficina de Turisme de Sant Pere de Ribes
Oficina de Turisme de Cubelles
Punt Atenció Turística Cubelles - Platja
Node Garraf Agència de Desenvolupament
Enoturisme Penedès
Centres d'informació i interpretació
Centre d´Interpretació del Romanticisme Manuel de Cabanyes
Consorci del Patrimoni de Sitges - Palau de Maricel
Exposició Permanent del Pallasso Charlie Rivel
Centre d'Interpretació de l'Aviació Republicana i la Guerra Aèria, Santa Margarida i els Monjos
Conjunt Monumental d'Olèrdola
Infraestructures d'ús turístic de gran capacitat
Port de Sitges Aiguadolç

Altres exemples de recollida de dades, de tipus més local, són:

- Santa Margarida i els Monjos: es fan enquestes als visitants del municipi (punt d'informació a l'aparcament mercat i centre d'informació del Parc del Foix i parc de Castellet al Castell de Penyafort) i a nivell de la fira RemeiArt (a partir d'empresa consultora externa que fa un estudi del perfil del visitant).
- Cubelles: recollida de dades a les oficines de turisme i a les platges. Es recull índex d'ocupació als establiments d'allotjaments.
- Sitges: recollida de dades a l'oficina de turisme. A més es va realitzar un estudi del perfil del visitant l'any 2014.
- Vilanova i la Geltrú: recollida de dades en els punts de més afluència de turistes
- Cubelles: recollida de dades en els punts de més afluència de turistes.

Des del Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix es demanen les dades a les tres oficines turístiques més properes referides al nombre de visitants que demanen informació sobre els parcs. Aquests són els resultats de l'any 2015 referits a les oficines de Sitges, Vilanova i la Geltrú i Castelldefels:

Municipi	Visitants total	Visitants que pregunten pels parcs	%
Sitges	36.293	649	1,79%
Vilanova i la Geltrú	728	140	19,23%
Castelldefels	6.420	540	8,41%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de "DA 0106 MEMÒRIA DEL SISTEMA DE QUALITAT EN LA GESTIÓ DE L'ÚS PÚBLIC, 2015. Parc del Garraf i Parc d'Olèrdola", pàgina 30.

Per tal de conèixer el perfil de visitant que no pernocta a la zona -visitants d'un dia /excursionista-, el LABTurisme ha engegat el procés per dur a terme l'enquesta i estudi EDDETUR Excursionistes.

9.2 Seguiment del sector turístic i de les seves necessitats

Per a la realització del diferents plans de dinamització turística i socieconòmica del territori s'ha analitzat l'estat del sector turístic, infraestructures, etc.

Són exemple:

- Projecte Parcs del Penedès
- Pla de Qualitat de Sitges
- "Pla d'acció sectorial del Garraf a partir de l'eix turístic", realitzat per NODE Garraf, Agència de Desenvolupament. Any 2014
- "Penedès Marítim," marca turística per a la creació de la qual es va treballar en una anàlisi del sector turístic dels municipis de Cubelles i Cunit (aquest segon, fora de l'àmbit CETS). Any 2008.

Els resultats d'aquests estudis s'han donat a conèixer a les entitats, persones i àmbit territorial de la seva aplicació; segons aportacions realitzades en els espais de treball i participació de la CETS, resultaria d'interès poder conèixer les principals propostes i/o conclusions d'aquests plans així com els principals resultats de la seva implantació.

9.3 Seguiment dels impactes del turisme en el medi ambient, l'economia i la població local

Seguiment dels impactes del turisme en el medi ambient:

Diversos ens del territori, responsables de la gestió del patrimoni natural i d'espais protegits, realitzen un seguiment de l'estat dels valors ambientals així com de l'impacte del turisme en zones sensibles.

En relació als ens de gestió d'espais protegits, desenvolupen següents tasques de seguiment d'impactes en base a la seva missió de conservació dels espais i normativa de protecció:

- Els Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix?:
    - Seguiment i aplicació del Pla de conservació
    - Seguiment i aplicació del Pla especial del Parc (llistat especies amenaçades i patrimoni arquitectònic)
    - Seguiment i aplicació del Pla d'Ús Públic del Garraf, Olèrdola i Foix (defineix les zones sensibles)
    - Tasques de vigilància de la guarderia (i emissió d'informes en cas de detectar impactes)
    - Inventari d'atropellaments
    - Seguiment de construccions de pedra seca (Sitges, Gavà, Olesa de Bonesvalls i Begues)
- Consorci dels Colls i Miralpeix:
    - Seguiment i aplicació del Pla d'Actuacions de Gestió Integrada de les zones Costaneres del Garraf.
    - Seguiment i aplicació del Pla d'Usos, a tots els espais costaners amb les seves problemàtiques i recomanacions.
    - Servei de vigilància i informació dels Colls, Platja Llarga, desembocadura del Foix, Ortoll. Servei de vigilància en període d'estiu amb control de visitants i informació ambiental. Actualment no disposa d'aquest servei per manca de recursos econòmics però alguns ajuntaments en el seu territori realitzen tasques similars.

Pel que fa al seguiment d'impactes al medi derivats de la freqüentació de turisme i visitants, destaquem les següents iniciatives del ajuntaments de l'àmbit CETS:

- Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.
    - Realitza tasques de seguiment a la Platja Llarga amb el suport del Consorci dels Colls i Miralpeix.
    - S'elaboren plans preventius per activitats d'impacte com poden ser curses de muntanya, canicross, etc..., redactant-se un document preventiu.
    - Servei de Vigilància ambiental
- Ajuntament de Cubelles:
    - Seguiment de fauna autòctona per part de tècnics de l'Ajuntament
    - Elaboració i seguiment de l'inventari de recursos culturals
    - Vigilància els caps de setmana i festius als accessos a l'espai natural

Com a iniciativa concreta i amb l'objectiu de prevenir els impactes de la freqüentació del medi, una de les principals amenaces actuals derivades de l'activitat turística, des de l'Ajuntament de

Santa Margarida i els Monjos s'ha elaborat un Mapa de camins per a Activitats Organitzades (MACAO) per regular l'ús públic amb incidència sobre la flora i la fauna en determinades àrees del Parc del Foix (vegeu-ne descripció a l'apartat 6.1 Facilitar sistemes de prevenció de conflictes amb la població local).

Seguiment dels impactes del turisme en l'economia i en la població local:

Fins el moment es disposa d'estudis de caracterització del turista i visitant per a la comarca del Garraf, que inclouen aspectes relacionats amb la despesa de turistes. L'"Estudi de caracterització dels turistes a la costa de la Província de Barcelona", liderat pel LABTurisme de la DIBA, (metodologia EDDETUR Turistes), aporta dades per als anys 2013 i 2014 a partir de sistemes de recollida de dades a peu de carrer.

En relació als resultats d'aquest seguiment i en referència a l'estiu del 2014, el perfil de visitant realitza una despesa per persona de 117,50€ per arribar a la destinació (en avió o cotxe), 58,40€ per persona / nit en servei d'allotjament i 23,18€ persona / dia en serveis de restauració i àpats. L'estudi informa també que la despesa total per turista durant el total de l'estada va ser de 298€ l'any 2013, fixada en 52,9€ / dia el 2013 i 58,4€ / dia l'any 2014.

Per tal de conèixer el perfil de visitant que no pernocta a la zona -visitants d'un dia /excursionista-, el LABTurisme ha engegat el procés per dur a terme l'enquesta i estudi EDDETUR Excursionistes.

Complementàriament a aquestes dades, cal tenir present l'evolució dels diferents programes que tenen per objectiu la integració de productes locals en els serveis turístics i que s'han descrit en l'apartat 7.1Promoció de la compra de productes locals.

Per altra banda, per a l'anàlisi i modulació de l'impacte del turisme en la població local en la fase d'elaboració de determinades planificacions turístiques, s'ha comptat / es compta amb la participació de la comunitat local en diferents espais de treball i participació i que s'han descrit en l'apartat 6.1 Facilitar sistemes de prevenció de conflictes amb la població local.